

Önkormányzati Tudástár I. az Önkormányzati Hírlevél különszáma

2020. évi 3. szám

**Tájékoztatás a koronavírus terjedés
megakadályozására vonatkozó
intézkedésekről, eljárásrendről**

Tartalomjegyzék

Veszélyhelyzetet hirdet a Kormány	5
Szerkesztői rovat.....	6
TÁJÉKOZTATÁS A KORONAVÍRUS FERTŐZÉS TERJEDÉSÉNEK MEGAKADÁLYOZÁSÁRA HOZOTT INTÉZKEDÉSEKKEL KAPCSOLATBAN	6
Útmutató gazdálkodó szervezetek számára a kulcsfontosságú infrastruktúra, és a kritikus erőforrások folyamatos biztosításának tervezéséhez pandémia idején	7
1. Bevezetés.....	7
2. Célkitűzés, hatály	8
2.1. Célkitűzés	8
2.2. Hatály	9
3. A pandémia– háttér információk	10
3.1. A pandémia hatásai.....	10
3.2. További tervezési alapinformációk, alapadatok.....	10
3.3. Az influenza pandémia Egészségügyi Világszervezet által meghatározott fázisbeosztása alapján ¹²	
4. A pandémia hatása az üzemfolytonosságra	13
4.1. Humán erőforrás	13
4.2. A munkavállalók védelmének fontossága	13
4.3. A munkaerő hiányzásához vezető okok.....	13
4.4. Tervezési alapadatok, és a hiányzás becslése	13
5. A pandémiás tervezésért és krízis kezelésért felelős csoport felállítása, és a pandémiás terv elkészítése.....	14
6. Folyamatos működés biztosítása, üzemfolytonosság tervezése és szervezése.....	15
6.1. A társaság feladatainak elemzése.....	15
6.2. A minimálisan fenntartandó működés/szolgáltatás és az ehhez szükséges kritikus létszám meghatározása	15
6.3. A kritikus munkaerő biztosításának eszközei.....	15
6.4. Humán erőforrás tervezése pandémia idejére	15
6.5. A munkavállalók munkahelyi felkészítése	16
7. Intézkedések a munkaerő védelme céljából.....	16
7.1. Általános megfontolások.....	16
7.2. Közösségi érintkezések korlátozása a munkahelyen	17
7.3. Utazással kapcsolatos intézkedések	17
7.4. Védőoltások.....	18
7.4.1. Szezonális influenza elleni védőoltás.....	18
7.4.2. Influenza elleni védőoltás illetve egyéb védőoltás pandémia idején.....	18
7.5. Antivirális szerek rendelése, tárolása, felírása, elosztása.....	19
7.6. A foglalkozás egészségügyi szolgálatok feladata pandémia idején	20
7.7. Infekciókontroll a munkahelyeken	21
7.7.1. Takarítás, fertőtlenítés	21
7.7.2. Személyi higiéné.....	21

8.	Pandémiás tervezési útmutató gazdálkodó szervezetek számára	22
8.1.	Feladatok és felelőségek fázisonként	22
9.	Kommunikáció.....	25
9.1.	Kommunikációs terv	25
10.	Függelék.....	28
11.	Rövidítések jegyzéke.....	34
	<i>Pandémiás terv sablon .....</i>	34
	Végrehajtási Utasítás.....	35
1.	<i>A végrehajtási Utasítás ismertetése .....</i>	36
1.1.	A végrehajtási Utasítás célja	36
1.2.	A végrehajtási Utasítás hatálya	36
2.	<i>Vezetői összefoglaló .....</i>	36
3.	<i>Pandémia hatásai az üzem működésére .....</i>	39
4.	<i>A pandémia szakaszai, feladatok és felelőségek fázisonként.....</i>	39
4.1.	A pandémia szakaszai	39
4.2.	Feladatok és felelőségek időszakonként	40
5.	<i>Utazás egészségügyi program, közösségi érintkezések korlátozása.....</i>	41
6.	<i>Szezonális influenza oltási program .....</i>	41
7.	<i>Az antivirális szerek rendelése, tárolása, felírása és terjesztése .....</i>	42
7.1.	Az antivirális szerek tárolása	42
7.2.	Antivirális szerek felírása és terjesztés	42
7.3.	Pre-pandémiás vakcina tárolása, felírása, terjesztése, beadása	42
7.4.	A pre-pandémiás/ pandémiás vakcinák ellátásának és szállításának szabályai.....	42
8.	<i>Egészségügyi maszkok .....</i>	43
9.	<i>Humán erőforrás biztosítási és üzemeltetési-karbantartási valamint kommunikációs tevékenységek tervezése.....</i>	43
9.1.	Humán erőforrás biztosítási és üzemeltetési-karbantartási tervezés	44
9.1.1.	Üzleti terv a pandémia helyi kialakulásának esetén	44
9.1.2.	Betegség miatti hiányzás és távolmaradás.....	45
9.1.3.	Telephelyekre történő belépés korlátozása	45
9.1.4.	Emberek közötti fertőzés megakadályozása	45
9.1.5.	Takarítás és fertőtlenítés.....	46
9.2.	Kommunikációs Tervezés	46
9.2.1.	Belső kommunikációs célkitűzések	46
9.2.2.	Külső kommunikációs célkitűzések	46

9.2.3 Kommunikációs stratégia	47
9.2.4. A kommunikáció alapelvei.....	47
1. számú melléklet: Pandémia fázisai a WHO definíciója szerint	48
2. számú melléklet: Intézkedési táblázat	49
3. számú melléklet: Kritikus munkakörök, létszámszükséglet.....	57
4. számú melléklet: Antivirális szerek és egészségvédelmi maszkok mennyiségének kalkulációja.....	62
5. számú melléklet: Antivirális szerek kiosztásának szabályozása	63
6. számú melléklet: Eseti védőeszközök kihelyezésének rendje	64
7. számú melléklet: Kapcsolattartási pontok pandémia esetén	66
Gyakorlati tanácsok óvodák, bölcsődék részére.....	67
Gyakorlati tanácsok szociális intézmények részére.....	69
Mossunk kezet! – infografika.....	71
A fertőtlenítő készmosás menete.....	72

Veszélyhelyzetet hirdet a Kormány

Rendkívüli jogrendet, veszélyhelyzetet hirdet ki a Kormány a koronavírus elleni védekezés érdekében, az erről szóló 40/2020. (III.11.) Kormányrendelet megjelent a [Magyar Közlöny 39. számában](#) és a mai napon (március 11.) 15 órakor hatályba lépett.

Kérjük, hogy az ebben foglaltaknak megfelelően járjanak el, továbbá folyamatosan kísérjék figyelemmel a későbbiekben megjelenő ehhez kapcsolódó intézkedéseket.

A fentiekkel kapcsolatban Gulyás Gergely miniszter elmondta: a kormány a belügyminiszter és az operatív törzs javaslatára arról döntött, hogy **beutazási tilalmat** rendelnek el az **Olaszországból, Kínából, Dél-Koreából és Iránból** érkező polgárok számára. Kivételt az ezen országokból érkező magyar állampolgárok jelentenek, esetükben azonnali hatósági karantént rendelnek el – ismertette. Hatósági határozat írja elő, hogy a lakóhelyét az illető két hétig nem hagyhatja el.

A szlovén, valamint az osztrák schengeni határon ehhez **határellenőrzést kell bevezetni**, ez meg fog történni a lehető leghamarabb. Vonatokat, buszokat, repülőket ezen országokból leállítják, csak a magyar állampolgároknak biztosított a bejutás – tette hozzá Gulyás Gergely.

Kérdésre válaszolva elmondta, ez legkésőbb éjfélig megtörténik.

Közölte továbbá: **megtiltják a 100 főnél nagyobb beltéri és 500 főnél nagyobb kültéri** rendezvények megtartását. Ezen rendezvények esetében a rendezők és szervezők felelőssége, hogy ne tartsák meg azokat.

Kitért arra is, hogy a lejáró okiratokat a veszélyhelyzet fennállásáig nem kell megújítani.

A döntések visszavonásig érvényesek – rögzítette a miniszter, aki jelezte: a következő napokban és órákban kormányrendeletek jelennek meg, amelyek egyértelműen tisztázzák a részleteket.

Az intézkedések további részleteiről a Kormány folyamatosan tájékoztatást ad a kormányzati portálon (www.kormyna.hu), valamint az Operatív Törzs által üzemeltetett www.koronavirus.gov.hu weboldalon hiteles és naprakész információk érhetők el a hatósági intézkedésekről, a megelőzéshez szükséges lépésekről, teendőkről.

Kérjük, kísérjék fokozott figyelemmel a hivatalos forrásokban megjelenő tájékoztatásokat, intézkedéseket és az azokban foglaltaknak megfelelően járjanak el.

Szerkesztői rovat

TÁJÉKOZTATÁS A KORONAVÍRUS FERTŐZÉS TERJEDÉSÉNEK MEGAKADÁLYOZÁSÁRA HOZOTT INTÉZKEDÉSEKKEL KAPCSOLATBAN

Tisztelt Polgármester Asszony!

Tisztelt Polgármester Úr!

Legelőször is köszönetemet szeretném kifejezni az Önkormányzatoknak, Önnek és munkatársainak azért, hogy az új koronavírus járvány miatt az önkormányzati és a népegészségügyi hatóságok, valamint számos szervezet és személy között szükségessé vált szoros együttműködésben való aktív részvételükkel elősegítik a járványügyi intézkedést.

A Kormány 2020. január 31-el felállította a Koronavírus-járvány Elleni Védekezésért Felelős Operatív Törzset (a továbbiakban: Operatív Törzs). Az Operatív Törzset a belügyminiszter az emberi erőforrások minisztere bevonásával vezeti, tagjai – többek között – az országos tisztifőorvos is.

Az Operatív Törzs feladati közé tartozik az egészségügyi és járványügyi helyzet alakulásának fokozott figyelemmel kísérése, a szükség szerinti intézkedések hatékony megszervezése, és mindezek érdekében az állami szervek tevékenységének összehangolása. Ennek érdekében az Operatív Törzs egy 28 pontból álló akciótervet dolgozott ki, amely kiterjed a koronavírus járvánnyal összefüggő kommunikációs feladatokra. Az állampolgárok, és az egészségügyi ellátórendszerben érintettek hivatalos tájékoztatását az Operatív Törzs szervezi és irányítja. Az Operatív Törzs ennek érdekében két zöld számot és online felületet üzemeltet, továbbá információs honlapot is indított.

Tisztelettel kérem az önkormányzatokat, hogy fokozottan legyen figyelemmel Magyarország Kormányának azon szándékára, hogy a koronavírus-járvány elleni védekezés megszervezése, és a lakosság tájékoztatása érdekében az egycsatornás kommunikáció a leghatékonyabb, ezért a munkájukhoz természetesen hozzátartozó kommunikáción túlmenően más kommunikációs csatornákat (p.: saját zöldszamos tájékoztatás) ne alakítsanak ki.

Javasolom ezt arra való tekintettel is, hogy az új koronavírussal kapcsolatos tájékoztatás nemcsak speciális szakértelmet, de a folyamatosan változó járványügyi helyzet aktualitásainak és a nemzetközi szakmai szervezetek változó ajánlásainak pontos ismeretét is igényli.

Még inkább ez a helyzet azokkal a kezdeményezésekkel, amelyek a koronavírus fertőzésre gyanús betegek szállítását kívánják önkormányzati szervezésben megoldani, sőt, ebben az esetben – méltányolva a kezdeményezők segítőkészségét – fel kell hívni a figyelmet, hogy ilyen tevékenységet a jogi szabályozás csak a megfelelő engedélyek birtokosának teszik lehetővé. Jelenleg ilyen engedéllyel – tekintettel a fertőzésveszély miatti speciális felszerelés és szakismeret szükségességére – kizárólag az OMSZ rendelkezik.

Kérem, hogy hasonló esetekben a népegészségügyi hatóságokkal előzetesen egyeztetni szíveskedjenek.

Szíves együttműködését és segítségét ismételten köszönöm.

Pogácsás Tibor
önkormányzati államtitkár
s.k.

Dr. Müller Cecília
országos tisztifőorvos
s.k.

Tisztelt Polgármester Asszony!
Tisztelt Polgármester Úr!

Tisztelt Jegyző Asszony!
Tisztelt Jegyző Úr!

A következőkben egy, a gazdálkodó szervezetek számára készült útmutatót olvashatnak, amely a kulcsfontosságú infrastruktúra és a kritikus erőforrások folyamatos biztosításának tervezéséhez nyújt segítséget pandémia idején, valamint rendelkezésre bocsájtunk egy pandémiás terv sablont is.

Kérjük, hogy a járvánnyal kapcsolatos felkészülés érdekében az alábbi dokumentumokat juttassák el saját tulajdonú gazdálkodó szervezeteik részére, illetve gondoskodjanak arról, hogy ezen anyagok elérhetőek legyen egyéb gazdálkodó szervezetek számára is.

Közreműködésüket ezúton is köszönjük!

Útmutató gazdálkodó szervezetek számára a kulcsfontosságú infrastruktúra, és a kritikus erőforrások folyamatos biztosításának tervezéséhez pandémia idején

1. Bevezetés

A gazdálkodó szervezetek szempontból a pandémia egy hirtelen fellépő, elhúzódó munkaerőhiánnyal járó esemény, amely veszélyezteti a kiszámítható, napi munkavégzést: a folyamatos termelést, a szolgáltatást és az ügyintézést. Ahhoz, hogy pandémia idején folytatni lehessen a kulcsfontosságú tevékenységeket, és biztosítani az ehhez szükséges erőforrásokat, összehangolt cselekvési terv szükséges.

A pandémia abban különbözik az egyéb nem járványügyi, ám ugyancsak tervezést igénylő nem várt eseményektől, hogy azoknál időben jobban elhúzódó, és összességében súlyosabb következményekkel járó krízisre kell számítani. A munkahelyi hiányzások mértéke és a hatás súlyossága függ a szervezet nagyságától, a munkavégzés típusától és a munkaerő összetételétől. A szervezet átvilágítása és önértékelése ezért a pandémiára való felkészülés fontos alapfeltétele.

Magyarországon az influenza rendszeresen előforduló fertőző betegség, melyet az influenza vírusok okoznak. Emellett a téli hónapokban számos egyéb vírus is okoz légúti tünetegyüttest, köztük az RSV, adenovírusok, rhinovírusok és a humán coronavirusok is. Ezeket összefoglalóan influenza szerű megbetegedéseknek nevezzük. Az influenza vírusok rendszeresen kisebb-nagyobb járványokat idéznek elő főleg a téli hónapokban. Majdnem minden évben megjelennek új, az előző években előfordulóktól kismértékben különböző influenza vírusok, amelyek a fogékony személyeket képesek megbetegíteni. Ezt nevezzük **szезonális influenzának**. Az influenza többnyire egy önmagától, tüneti kezelés mellett gyógyuló, viszonylag enyhe lefolyású megbetegedés. Az idősek, valamint a krónikus betegségük miatt kockázatnak kitett személyek esetében azonban súlyos szövődmények alakulhatnak ki, amelyek kapcsán kórházi ellátás válhat szükségessé, sőt halálos kimenetel is előfordul. A pandémiás influenza ettől különbözik. Az influenza pandémia ugyanis egy teljesen új influenza A vírus terjedésének a következménye, amelyre jellemző, hogy nem kismértékben, hanem lényegesen különbözik a korábban előforduló influenza vírusoktól. Éppen ezért az új vírusfertőzéssel szemben mindenki fogékonyvá válik. Világjárvány akkor alakul ki, amikor egy új influenza vírus képes lesz emberről emberre gyorsan és tartósan terjedni.

A koronavírusok egyes típusai hasonlóan az influenza A egyes típusaihoz, állatok betegítenek meg. Az állatról emberre terjedést zoonózisnak nevezzük. előfordulhat mutáció következtében, hogy a kezdetben csak állatról emberre terjedő vírusban új tulajdonságok alakulnak ki, amik által képes lesz már emberről emberre is fertőzni. Így a koronavírusok esetében is megjelenhet egy olyan új vírus, mellyel szemben a teljes lakosság fogékony.

A körülmények ma is adottak egy új, pandémiás potenciállal rendelkező vírus kialakulására.

Egy bekövetkező világjárvány nemcsak az egészségügy, hanem a nemzetgazdaság valamennyi egyéb szektorára is súlyos hatásokat tud gyakorolni. A pandémiára való felkészülés azon alapul, hogy megfelelő tervezéssel, és összehangolt hatékony intézkedésekkel várhatóan megfékezhető a világjárvány, és jelentősen csökkenthetők a káros következmények mind egészségügyi, mind pedig gazdasági és infrastrukturális vonatkozásban.

2. Célkitűzés, hatály

2.1. Célkitűzés

A gazdálkodó szervezetek alapvető üzleti érdeke a működés, termelés, szolgáltatás folyamatos biztosítása. A szervezetnek a változó környezethez történő alkalmazkodása során alapvető feladata az üzemfolytonosságot veszélyeztető tényezők feltárása, a negatív hatások minél teljesebb körben történő kivédése, és a gazdasági károk minimalizálása. Útmutatónk segítségével fel szeretnénk hívni a gazdálkodó szervezetek vezetőinek a figyelmét arra, hogy

Oldal 8 / 73

egy pandémia kapcsán kialakuló helyzet várhatóan túllépi a krízishelyzetek kezelésére vonatkozó, valamint az üzletfolytonossági tervezésük jelenlegi kereteit, éppen ezért további részletes tervezést igényel.

A jelen útmutató elsődleges célja, hogy segítséget nyújtson a gazdálkodó szervezetek számára egy esetleges világjárványra történő felkészülésben, rávilágítson a szervezet által mérlegelendő kérdések széles körére a pandémia során, illetve azt követően, továbbá eszközként szolgáljon a gazdálkodó szervezet influenza pandémiás tervének elkészítésében. A tervezés során az alapvető cél a nemzetgazdaság működéséhez szükséges kritikus hazai termelő kapacitás és szolgáltatásrendszer fenntartása pandémia idején.

2.2. Hatály

Pandémia során valamennyi gazdálkodó szervezetnek fontos szerepe lesz a világjárvány negatív gazdasági és társadalmi hatásainak minimalizálásában. A közös felkészülés, valamint a pandémiás tervek elkészítése a gyors és hatékony reagálás eszközei, amelyek lehetővé teszik a szükséges intézkedések időben történő összehangolt meghozatalát, ezáltal a társadalom működőképességének folyamatos fenntartását, és a gazdasági összeomlás elkerülésének veszélyét.

A lakosság alapvető ellátását biztosító, és a társadalom működőképességének fenntartása szempontjából alapvető fontosságú nemzetgazdasági területeken a pandémiára való felkészülés osztársadalmi érdek, így azt prioritásként kell kezelni. Természetesen számos egyéb gazdálkodó szervezet is létezik, amely az ország társadalmi és gazdasági stabilitása szempontjából kulcsfontosságú. Elsősorban ezeknek a szervezeteknek készült ez az útmutató. A folyamatos működés fenntartása nyilván valamennyi kis, közép és nagyvállalat, egyéb gazdálkodó szervezet számára fontos. A pandémiára való tervezés és felkészülés tehát végső soron valamennyi szervezet számára jelentős előnyökkel jár, így az útmutató számukra is hasznos segítséget kíván nyújtani szervezeti, szervezési és betegség megelőzési ajánlások megfogalmazásával.

Az útmutató elsősorban a gazdálkodó szervezetek vezetőinek, adminisztratív szerveinek, valamint a válsághelyzetek menedzselését irányító szervezeti egységeknek/csoportoknak kíván segítséget nyújtani a pandémiára felkészülésre és intézkedésekre vonatkozó terveik elkészítésében.

Kritikus infrastruktúra és kulcsfontosságú erőforrások Magyarországon

Élelmiszeripar, mezőgazdaság, kereskedelem, energiatermelés és szolgáltatás (villamos energia, földgáz, üzemanyag), ivóvíz ellátás, honvédelem, katasztrófavédelem, közbiztonság, kormányzati szféra és közigazgatás, közegészségügy és egészségügyi ellátórendszer, tömegközlekedés, áruszállítás, információ technológia, hírközlés, postai szolgáltatás, bankok és üzleti szféra.

3. A pandémia– háttér információk

3.1. A pandémia hatásai

A pandémia idejét, természetét és következményeit nem lehet előre megjósolni Tervezési célból azonban szükség van sarokszámokra, amelyeket a jelenlegi ismeretekre alapozott legvalószínűbb forgatókönyv szerint kerülnek meghatározásra. A tervezési alapadatok szakértői becsléseken, korábbi influenza pandémiák adataira épülő modellezéseken, valamint nemzetközi ajánlásokon alapulnak.

A pandémiának alapvetően háromféle hatásával kell számolni:

- (1) **egészségügyi:** megbetegedések, halálozás, az egészségügyi ellátórendszer fokozott igénybevétele;
- (2) **társadalmi:** a népesség megváltozott mobilitása, fennakadás az alapvető szolgáltatások nyújtásában, az infrastruktúra működésében;
- (3) **gazdasági:** kieső munkaerő, a GDP csökkenése, a gyógyítás-megelőzés költsége.

Influenza pandémia során várhatóan körülbelül a lakosság 25-45 százaléka betegszik majd meg klinikai tünetekkel. Ez Magyarországon mintegy 2,5-4,5 millió influenza megbetegedést jelent egy 10-15 hétig tartó járvány alatt egy, vagy több egymást követő szezonban. A megbetegedési ráta és a lefolyás azonban jelentősen különbözhet az egyes korcsoportok között.

Pandémia során az influenzában megbetegedettek között a halálesetek aránya várhatóan jelentősen magasabb lesz, mint szezonális influenzajárványok idején. A magyarországi világjárvány során körülbelül 10.000 fő többlethalálózásra lehet számítani.

Egyéb légúti vírus, mint például az új koronavírus esetében várhatóan jóval alacsonyabb megbetegedési arányra lehet számítani, körülbelül a lakosság 0,05-15 % betegszik majd meg.

Megfelelő tervezéssel és hatékony intézkedésekkel azonban jelentősen csökkenthető mind a fertőzések és halálesetek száma, mind pedig a világjárvány kedvezőtlen társadalmi és gazdasági következménye.

3.2. További tervezési alapinformációk, alapadatok

- A pandémiás influenza/ új koronavírus fertőzésre mindenki fogékony.
- A jelentős nemzetközi forgalom következtében egy esetlegesen Ázsiában megjelenő emberről emberre terjedő vírusvariás rövid idő alatt elérheti Európát. Egy országon belül mindössze néhány hét szükséges ahhoz, hogy a vírus széles körben elterjedjen.
- Pandémia során a megbetegedések előfordulása, valamint a társadalmi-gazdasági következmények súlyossága jelentősen meghaladja még a legsúlyosabb szezonális influenzajárvány során tapasztaltakét is. Jelentősen megnő az orvoshoz fordulások, kórházi kezelések száma.

Az **influenza pandémia** várhatóan jelentős többlethalálózással jár majd. Súlyos lefolyású esetekre nemcsak idősek és krónikus betegek esetén lehet számítani, hanem az egészséges felnőtt és gyermek lakosság körében is.

- A megbetegedési arány 25-35 % körül várható a teljes lakosságban.

- A fertőzés lappangási ideje (a fertőződés időpontja és az első tünet megjelenése közötti időintervallum) átlagosan két nap.
- Az influenza dominánsan cseppfertőzés útján terjed, köhögés, tüsszentés vagy beszéd során. A cseppfertőzéssel való terjedés közeli kontaktus (minimum 1 m távolság) esetén valósulhat meg. A fertőző vírusrészecskék nem terjednek a levegőben nagy távolságra. Indirekt terjedés előfordulhat, amikor a vírus nem közvetlenül, hanem egy közvetítő közegen keresztül terjed emberről emberre. A közvetítő közeg a leggyakrabban vírusrészecskéket tartalmazó váladékkal szennyezett felület. Ezekben az esetekben a „piszkos kéz” fontos közvetítő szerepet játszik.
- A fertőzött személyek már a tünetek megjelenése előtti napon fertőzhetnek. A fertőzőképesség a tünetek megjelenését követő 48 órán belül a legmagasabb.
- A fertőzést követően nem mindig alakulnak ki jellegzetes klinikai tünetek. A tünetmentes, vagy tünete szegény formában zajló esetek is fertőzhetnek. A fertőzés lezajlását követően védettség alakul ki.
- Az influenza szövődménymentes esetekben 5-7 nap alatt zajlik le. Szövődmények fellépése esetén a gyógyulási idő ennél hosszabb.
- A hiányzási ráta a pandémia súlyosságától függ. A munkahelyi hiányzások háttérében jellemzően betegség, beteg családtagok ápolása, valamint félelem a fertőzéstől állhatnak. A járvány teljes ideje alatt négy munkavállalóból átlagosan egy vagy két fő 5-10 napig tartó hiányzása várható.
- Magyarországon a járványhullám várhatóan 12-15 hét alatt zajlik le. A helyi járványok várhatóan 6-8 hétig tartanak majd.
- Lehetséges, hogy több járványhullám alakul ki, amelyek között hetek, vagy akár hónapok is eltelhetnek. Megelőző intézkedések hiányában a második járványhullám – amennyiben kialakul - akár súlyosabb következményekkel is járhat, mint az első.

Egy új koronavírus pandémia halálozási aránya előre nem prognosztizálható.

- A fertőzés lappangási ideje (a fertőződés időpontja és az első tünet megjelenése közötti időintervallum) 2-12 nap.
- A koronavírus dominánsan cseppfertőzés útján terjed, köhögés, tüsszentés vagy beszéd során. A cseppfertőzéssel való terjedés közeli kontaktus (maximum 2 m távolságon belül) esetén valósulhat meg. Indirekt terjedés előfordulhat, amikor a vírus nem közvetlenül, hanem egy közvetítő közegen keresztül terjed emberről emberre. A közvetítő közeg a leggyakrabban vírusrészecskéket tartalmazó váladékkal szennyezett felület. Ezekben az esetekben a „piszkos kéz” fontos közvetítő szerepet játszik.
- A fertőzött személyek már a tünetek megjelenése előtti napon fertőzhetnek.
- A fertőzést követően nem mindig alakulnak ki jellegzetes klinikai tünetek. A tünetmentes, vagy tünete szegény formában zajló esetek is fertőzhetnek. A fertőzés lezajlását követően védettség alakul ki.
- Az influenza szövődménymentes esetekben 3-7 nap alatt zajlik le. Szövődmények fellépése esetén a gyógyulási idő ennél hosszabb.
- A hiányzási ráta a pandémia súlyosságától függ. A munkahelyi hiányzások háttérében járványügyi kötelezés, betegség, beteg családtagok ápolása, valamint félelem a fertőzéstől állhatnak.
- Magyarországon a járványhullám várhatóan 10-15 hét alatt zajlik le.

3.3. Az influenza pandémia Egészségügyi Világszervezet által meghatározott fázisbeosztása alapján

WHO fázisbeosztás

1. fázis	Állati eredetű influenza vírusok által okozott emberi megbetegedéseket nem jelentenek.
2. fázis	Házi, vagy vadon élő állatok között terjedő influenza vírus emberi megbetegedést idéz elő, és ezért lehetséges pandémiás fenyegetést jelent.
3. fázis	Egy állati, vagy emberi-állati reasszortáns influenza vírus szórványos megbetegedéseket, vagy kisebb eset-halmozódásokat okoz emberek között, de még nem képes olyan hatékonyan emberről emberre terjedni, hogy a lakosság körében folyamatosan járványokat okozzon.
4. fázis	Egy meghatározott új, állati, vagy emberi-állati reasszortáns influenza vírus bizonyítottan képes emberről emberre hatékonyan terjedni, és egy adott országban a lakosság körében folyamatosan járványokat okozni.
5. fázis	Ugyanaz az új influenza vírus folyamatosan képes a lakosság körében járványokat okozni egy adott WHO régió két, vagy több országában.

		Pandémiás időszak	
6. fázis	Az 5. fázisra meghatározott kritériumokon túl ugyanaz az új vírus folyamatosan képes a lakosság körében járványokat okozni egy másik WHO régió legalább egy országában.	6. a.	Az új influenzavírus altípus folyamatosan képes a lakosság körében járványokat okozni legalább két WHO régióban, amelyek egyike sem a WHO Európai Régiója.
		6. b.	Az új influenzavírus folyamatosan képes a lakosság körében járványokat okozni legalább két WHO régióban, ezek közül az egyik a WHO Európai Régiója.
		6. c.	Az új influenzavírus Magyarországon területi járványt okoz.
		6. d.	Az új vírus Magyarországon regionális járványt okoz.
		6. e.	Az új vírus Magyarországon országos járványt okoz.
A járvány csúcsát követő időszak		Az új vírus által okozott megbetegedések előfordulási gyakorisága a megfelelő surveillance-szal rendelkező országok többségében a járvány csúcsán tapasztalt szint alá csökken.	
Lehetséges következő járványhullám		A pandémiát okozó influenza vírus által okozott megbetegedések előfordulási gyakorisága a megfelelő surveillance-szal rendelkező országok többségében újból emelkedik.	
Pandémiát követő időszak		Az influenza előfordulása a megfelelő surveillance-szal rendelkező országok többségében a szezonális influenza előfordulási gyakoriságának alapszintjére tér vissza.	

4. A pandémia hatása az üzemfolytonosságra

4.1. Humán erőforrás

A pandémia hazai járványhulláma során a munkaerő létszámának drasztikus csökkenésére kell számítani. Ennek következtében – az összes szokásos szervezési módszer bevetése ellenére - csökkenhet a termelés, és mind mennyiségi, mind minőségi szempontból romolhat a szolgáltatások szintje. Bizonyos funkciók teljes leállítására is számítani kell.

A pandémia során a gazdálkodó szervezet működésének célja a veszteség minimalizálásán túl az alapvető szükségletek kielégítése, és a társadalom működőképességének fenntartása szempontjából alapvető szolgáltatások fenntartása.

4.2. A munkavállalók védelmének fontossága

A világjárvány megfékezése, felszámolása, a betegek gyógykezelése az egészségügy feladata. Pandémia során az egyik legfontosabb üzenet, hogy az egészségesek folytassák szokásos tevékenységüket és tegyenek meg minden tőlük telhetőt azért, hogy megvédjék magukat a fertőzéstől, a betegek pedig maradjanak otthon, amennyiben komplikációk nem lépnek fel.

A gazdálkodó szervezetek jelentősen hozzájárulhatnak a világjárvány megfékezésére tette erőfeszítésekhez azzal, hogy hozzájárulnak a munkavállalók egészségének védelméhez, és intézkedéseket hoznak a fertőzések munkahelyen történő terjedésének megelőzésére. Jelentős szerepet játszhatnak továbbá a pandémia társadalmi kárainak enyhítésében azzal, hogy hozzájárulnak a társadalom és a gazdaság folyamatos működőképességének biztosításához.

4.3. A munkaerő hiányzásához vezető okok

Pandémia során a munkahelyi hiányzások hátterében többféle ok állhatnak: járványügyi kötelezés, betegség, hozzátartozóról való gondoskodás, gyász, kimerültség, fertőzéstől való félelem. Közegészségügyi-járványügyi intézkedések, mint például iskolabezárások is jelentősen hozzájárulhatnak a munkahelyi hiányzások növekedéséhez. A tömegközlekedés folyamatos működésében bekövetkező fennakadások is tovább súlyosbíthatják a helyzetet.

4.4. Tervezési alapadatok, és a hiányzás becslése

A tervezés alapját a munkahelyi hiányzások számszerű előrejelzése képezi.

Az **influenza** megbetegedések előfordulásának becsült értéke pandémia során (valamennyi korcsoportra és a hazai járvány teljes időtartamára vonatkozóan) a lakosság 25-35 százaléka. A munkahelyi hiányzások természetesen ennél magasabbak is lehetnek a megbetegedésen kívüli egyéb okok miatt (pl. beteg családtag ápolása).

A járvány teljes ideje alatt (helyi járvány esetén 6-8 hét) a munkavállalók 25-50 százalékának 5-10 napig tartó hiányzása várható. Mindez időben nem egyenletesen oszlik majd meg, mivel a járvány csúcsa körül (körülbelül 3 hét) jelentkezik a hiányzások túlnyomó többsége. Ekkor egy időben a munkavállalók egynegyede, egyötöde hiányozhat majd a munkahelyről. Kis, zárt közösségekben súlyosabb lefolyású járványra lehet számítani, mint kevésbé zárt, nagyobb közösségek esetén.

Új koronavírus pandémia esetén a megbetegedések becsült száma jóval alacsonyabb, ugyanakkor a betegségtől való félelem és a szigorúbb járványügyi intézkedések miatt a

járvány csúcán csak enyhén kevesebb hiányzási aránnyal, de azt a hosszabb lappangási idő miatt hosszabb időre kellene tervezni.

A munkaerő tervezésekor figyelembe kell venni a munkaerő demográfiai jellemzőit, a szokásos hiányzási arányokat, a gyermekes szülők és az egyéb gondozási kötelezettséggel rendelkező munkavállalók számát, valamint az otthoni munkavégzés lehetőségeit.

5. A pandémiás tervezésért és krízis kezelésért felelős csoport felállítása, és a pandémiás terv elkészítése

A gazdálkodó szervezet vezetőjének a feladata a pandémiás felkészülést koordináló, valamint kríziskezelő csoport (továbbiakban: pandémiás válságstáb) megalakítása és a vezető kijelölése. Rögzíteni kell a válságstáb jogállását és hatáskörét. Gondoskodni kell arról, hogy a csapatban a szervezet valamennyi kulcsfontosságú funkciójának képviselője (pl. központi irányítás, humánerőforrás gazdálkodás, kommunikáció, foglalkozás egészségügyi szolgálat, stb.) megvalósuljon.

A pandémiás válságstáb feladatai a következők:

1. A felkészülési és cselekvési tervek elkészítése
2. Szükséges szervezési előkészületek és intézkedések megtétele a megfelelő készültségi állapot elérése céljából. Oktatás, képzés, felkészítés megszervezése.
3. A terv tesztelése gyakorlatok keretében.
4. A krízis kezelése.
5. Közreműködés a helyreállításban.

A pandémiás terv elkészítésekor definiálni kell a felkészülési terv hatáskörét (pl. a gazdálkodó szervezet valamennyi alkalmazottja, szerződéses munkatársak, a dolgozók által ellátott családtagok, stb.). A tervben rögzíteni kell a felkészülés, megelőzés, végrehajtás és a helyreállítás során szükséges feladatokat, felelősöket és határidőket. A tervben javasolt meghatározni, hogy melyek azok a részfeladatok, amelyek kidolgozására később kerül sor, feltüntetve a határidőket és a felelősöket.

A tervben javasolt ismertetni a pandémiás veszélyhelyzet irányításának és ellenőrzésének a rendszerét a szervezeten belül. Meg kell határozni, hogy kinek a dolga a gazdálkodó szervezet pandémiás tervének aktiválása, és milyen információk szükségesek az ezzel kapcsolatos döntésekhez.

A pandémiás felkészülést koordináló csoport feladata a fentiekén kívül a gazdálkodó szervezet pandémiás tervének összehangolása a nemzeti influenza pandémiás tervvel, valamint a megyei és az országos katasztrófa elhárítási tervekkel, továbbá egyéb hivatalos ajánlásokkal és útmutatókkal. Gondoskodni kell a terv rendszeres, legalább 2 évenkénti felülvizsgálatáról, frissítéséről és a szükséges korrekciók elvégzéséről. A felkészülés során nagy hangsúlyt kell fektetni az oktatásra és a tervben foglalt intézkedések tesztelésére, gyakorlására.

6. Folyamatos működés biztosítása, üzemfolytonosság tervezése és szervezése

6.1. A társaság feladatainak elemzése

A pandémiás válságstáb feladata, hogy feltárja a gazdálkodó szervezet működésének sérülékeny, kritikus pontjait és a folyamatos működést veszélyeztető tényezőket egy világjárvány vonatkozásában. Meg kell becsülni a részleges vagy teljes működéskiesés rövid és hosszú távú következményeit, és a működéskiesés átmeneti áthidalásának lehetőségeit. Azonosítani kell továbbá az influenza szempontjából leginkább veszélyeztetett munkaköröket.

6.2. A minimálisan fenntartandó működés/szolgáltatás és az ehhez szükséges kritikus létszám meghatározása

Pandémia idején a gazdálkodó szervezet túlélésének a kulcsa az alapvető funkciók fenntartása és a nem alapvető feladatok átmeneti felfüggesztése, halasztása.

A felkészülés idején meg kell határozni a krízishelyzet során minimálisan fenntartandó tevékenységek, és az ehhez szükséges munkaerőt. Át kell gondolni továbbá azt is, hogy melyek azok a termékek és szolgáltatások, amelyekre pandémia idején fokozott szükséglet alakulhat ki, és hogyan tud erre megfelelően felkészülni a szervezet. Arról is döntést kell hozni, hogy melyek azok a termékek és szolgáltatások, amelyek esetében a termeléshez, szolgáltatáshoz szükséges biztonsági létszám a pandémia idején várható hiányzástól ráták mellett nem biztosítható, és ezért a termelés, szolgáltatás a járvány idején átmenetileg szüneteltetendő. El kell készíteni a halasztható tevékenységek és/vagy a helyettesíthető termékek listáját. Javasolt továbbá áttekinteni azokat a feladatokat, amelyek kizárólag a szervezet telephelyén végezhetők, és amelyek mindenképpen személyes kontaktust igényelnek fogyasztókkal, vagy egyéb ügyfelekkel.

A felkészülési terv további fontos eleme a kritikus működéshez szükséges humán erőforrás folyamatos biztosítására és koordinációjára vonatkozó intézkedések tervezése.

6.3. A kritikus munkaerő biztosításának eszközei

A kritikus munkaerő biztosításának eszközei:

- A kritikus működéshez szükséges munkaerő fokozott védelme
- Az első vonalbeli munkaerő pótlása belső átcsoportosítással (helyettesítési terv, munkaerő betanítása)
- A szükséges munkaerő biztosítása külső források bevonásával

6.4. Humán erőforrás tervezése pandémia idejére

A humán erőforrás tervezésnek a célja, hogy megfelelő módon felkészítse a gazdálkodó szervezetet a pandémia idejére prognosztizálható, elhúzódó létszámhiány kezelésére.

A humán erőforrás gazdálkodási osztálynak naprakész információkkal kell rendelkeznie a betegség miatti távolmaradásokról, ezért van szükség a megfelelő adminisztráció vezetésére. Ehhez meg kell szervezni az információáramlást, és fel kell hívni az alkalmazottak figyelmét arra, hogy a kijelölt kontaktszemélyeket tájékoztassák a betegség miatti távolmaradásról, és a fertőzés tüneteinek megjelenéséről a munkahelyen.

Javasolt továbbá a főbejáratnál és a munkahelyeken figyelemfelkeltő táblákat kihelyezni, amelyen a dolgozók figyelmét felhívják arra, hogy a pandémát okozó betegség tüneteit hordozó alkalmazottak nem léphetnek be a munkahely területére.

A nem kulcsfontosságú alkalmazottak között jelentkező megbetegedésekről a humánerőforrás gazdálkodási osztály heti rendszerességgel készítsen beszámolót a vezetőség számára. A kulcsfontosságú feladatokat ellátó alkalmazottak (beleértve a helyettesítőket is) hiányzását javasolt naponta összesíteni és jelenteni a vezetőség felé.

6.5. A munkavállalók munkahelyi felkészítése

A munkavállalók felkészítése a világjárványra a felkészülés fontos eleme. A munkahelyi felkészítés célja:

- a munkaerő védelme, a fertőzés megelőzése, a járvány terjedésének visszaszorítása,
- a gazdálkodó szervezet operatív infrastruktúrájának és működőképességének fenntartása,
- a minimálisan elégséges (kritikus) feladatok ellátásához szükséges tevékenység és a munkaszervezés ismertetése
- kulcsfeladatokat ellátni képes helyettesítő személyek biztosítása.

7. Intézkedések a munkaerő védelme céljából

7.1. Általános megfontolások

A világjárvány megfékezése, és a súlyos egészségügyi következmények megelőzése, csökkentése alapvetően a közegészségügy és az egészségügyi ellátórendszer feladata. A gazdálkodó szervezetek vezetői azonban az időben meghozott, megfelelő intézkedésekkel jelentősen hozzájárulhatnak a vírus munkahelyi terjedésének, ezáltal pedig a pandémia következményeinek csökkentéséhez.

A biztonságos munkavégzés feltételeinek megteremtése a munkáltató feladata. A szükséges védőintézkedéseket a kockázatbecslés eredményének függvényében kell meghozni

A munkahelyeken a következő átmeneti intézkedések bevezetése megfontolandó a munkavállalók védelme érdekében pandémia idején: munkahelyi kontaktusok számának csökkentése, zárt helyiségekben sok ember részvételével zajló események (pl. értekezletek) szüneteltetése, a takarítások gyakoriságának növelése, a kézhigiéné feltételeinek biztosítása, biztonságos hulladék elhelyezés, és sebészi szájmaszkok biztosítása azoknak, akiknél légúti tünetek jelentkeznek a munkahelyen. Javasolt továbbá gondoskodni a zárt helyiségek gyakori szellőztetéséről, a megfelelő légcseréről.

A járványterjedés visszaszorításának alapvető eszköze, hogy még az enyhe tünetekkel rendelkező betegek is elkülönítésre kerüljenek. A betegség tüneteinek észlelésekor gondoskodni kell arról, hogy a munkavállaló haladéktalanul, és másokat a legkevésbé kitéve a fertőzésnek az otthonába távozzon, és a gyógyulásig közösségbe ne menjen. (Tanácsolják, hogy ne tömegközlekedéssel menjenek haza, illetve lehetőség szerint lássák el szájmaszkkal.)

Orvosi kezelésre, kórházi ellátásra csak orvosilag indokolt súlyos, szövődményes esetben kerül sor.

7.2. Közösségi érintkezések korlátozása a munkahelyen

Alapvető cél a munkahelyi kontaktusok számának csökkentése, illetve a kritikus működés fenntartásához szükséges munkaerő fokozott védelme.

Meg kell határozni azokat a részlegeket, amelyek a járvány során üzemben maradnak, illetve amelyeket be kell zárni. Gondoskodni kell a létesítményekbe való bejutás és a közösségi érintkezések korlátozásáról. Meg kell határozni, hogy az ideiglenesen bezárt részlegeket mikor lehet újra megnyitni.

A fertőzés terjedésének megakadályozása szempontjából javasolt a járvány idejére a fő fogadó teret kiüríteni. A kulcsfontosságú feladatott ellátó munkatársakat az egy légtérű munkaterületről javasolt a rendelkezésre álló zárt helyiségekbe költöztetni.

A kulcsfontosságú feladatokat ellátó alkalmazottaknak nem javasolt csoportokban dolgozni. A külsős személyekkel történő találkozásokat a járvány ideje alatt a lehetőségekhez képest kerülni kell.

A pandémia ideje alatt javasolt a személyes jelenlétet igénylő tárgyalások, értekezletek számát a minimálisra csökkenteni, illetve azokat elektronikus kommunikációs csatornák igénybe vételével helyettesíteni (pl. videó konferencia). A munkahelyi kontaktusok számának csökkentése céljából elő kell készíteni, és szorgalmazni kell a különböző elektronikus kommunikációs csatornák használatát (elektronikus levelezés, telefonos kapcsolattartás, intranet) amely segítségével a munkaerő megbízható és aktuális információkhoz juthat, és így lehetőség adódik a szükséges kapcsolattartásra személyes találkozások nélkül.

7.3. Utazással kapcsolatos intézkedések

A nemzetközi utazások jelentősége és gyakorisága világszerte folyamatosan növekszik, nem kivétel ez alól Magyarország sem. A felgyorsult nemzetközi forgalom elősegíti a fertőző betegségek gyors elterjedését a Földön. A nemzetközi utazások korlátozására vonatkozó intézkedések igen költségesek, bevezetésük bonyolult, hosszú távú fenntarthatóságuk nem biztosítható. A nemzetközi egyezmények értelmében a lehetséges mértékig tiszteletben kell tartani az egyén jogát a szabad mozgáshoz. Az aktuális hazai és nemzetközi járványügyi helyzet függvényében a nemzetközi utazásokkal kapcsolatos információkról, illetve szükség esetén a javasolt óvintézkedésekről a Nemzeti Népegészségügyi Központ folyamatos tájékoztatást nyújt.

A belföldi utazások, és az ezzel járó közösségi érintkezések is elősegítik a vírus terjedését. A kulcsfontosságú alkalmazottak esetében – amennyiben otthoni munkavégzésre nincsen mód - a lehető legszélesebb körben lehetőséget kell biztosítani az otthoni munkavégzésre, és előre meg kell tervezni ennek a feltételeit. Amennyiben otthoni munkavégzésre nincs mód, az egyéni munkába járás szorgalmazása illetve támogatása, pl. séta, kerékpár, vállalati gépkocsi biztosítása, saját gépkocsi használatának költségtérítése stb. jelentősen hozzájárulhat a munkavállaló egészségének megőrzéséhez. Az ezzel kapcsolatos szervezési kérdéseket (pl. megfelelő számú parkoló biztosítása) a tervezés során figyelembe kell venni.

7.4. Védőoltások

7.4.1. Szezonális influenza elleni védőoltás

A munkavállalók egészségének védelme nemcsak influenza pandémia idején fontos, ezért javasolt a szezonális influenza elleni oltást valamennyi munkavállaló részére minden évben felajánlani. A szezonális influenza védőoltás ugyanis nemcsak krónikus beteg, vagy idős személyek, hanem **egészséges felnőtt munkavállalók esetén is jelentős előnyökkel jár.**

A gazdálkodó szervezet számára a szezonális influenza elleni védőoltási program beindítása azzal az előnnyel is járhat, hogy ez által influenza pandémia idejére már egy kialakult oltóanyag logisztika áll a rendelkezésre. További előny, hogy a program hatására nőhet a munkavállalók körében az influenza elleni védőoltások elfogadottsága. A szezonális influenza oltóanyag igényt (a védőoltást kérő alkalmazottak száma) javasolt minden év szeptemberében felmérni, és a védőoltások beadását október, november folyamán megszervezni. A szezonális influenza védőoltások szervezése az egészséges munkavállalók körében a foglalkozás-egészségügyi szolgálat feladata, az oltóanyag a gyógyszerári forgalomból szerezhető be. Az állam évente 1 300 000 adag influenza elleni oltóanyagot biztosít térítésmentesen az életkoruk, és/vagy egészségi állapotuk, vagy foglalkozásuk miatt fokozottan veszélyeztetett személyek oltására. A kockázati csoportok védőoltását minden évben a háziorvos végzi.

7.4.2. Influenza elleni védőoltás illetve egyéb védőoltás pandémia idején

Az influenza ellen a jelenleg ismert leghatékonyabb védekezés a specifikus védőoltás. Megfelelő minőségű és mennyiségű oltóanyag gyártása hosszú folyamat. Magyarország saját oltóanyag termelő kapacitással és kidolgozott gyártástechnológiával rendelkezik, így a világon az elsők között lesz képes megkezdeni a tömeges oltóanyaggyártást. Még így is fel kell azonban készülni arra, hogy a világjárvány elején még nem áll majd rendelkezésre megfelelő oltóanyag, és a gyártás megkezdését követően is hetekre-hónapokra lesz szükség elegendő mennyiségű oltóanyag gyártásához, elosztásához és kiszállításához. Amennyiben a pandémiát egy olyan vírus okozza, amely típusú vírus ellen még nincs védőoltás (pl. új koronavírus), akkor a pandémiát okozó vírus elleni oltóanyag (amennyiben sikerül kifejleszteni) egy gyorsított engedélyezési folyamaton megy át, de még így is hónapokat kell majd várni az oltóanyag tömeges gyártásához. A védőoltások beadását követően mintegy 10-14 nap szükséges ahhoz, hogy a megfelelő védettség kialakuljon.

Mivel a szükséges mennyiség nem fog egyidejűleg a rendelkezésre állni, ezért az egészségügyi hatóságnak terveznie kell az oltóanyag elosztását és annak ütemezését az előállítás függvényében. Az oltásokra a WHO által javasolt és a nemzeti pandémiás tervben foglalt oltási sorrendnek megfelelően kerül majd sor. Ennek szellemében elsőként az egészségügyi ellátásban, a járvány felszámolásában, a nemzetgazdaság működésének fenntartásában, a lakosság alapvető ellátásában, a közrend és közbiztonság fenntartásában, az ország védelmében kulcsfontosságú feladatokat ellátók részesülnek majd térítésmentes védőoltásban. Ezt követően fokozatosan kerül sor a lakosság további – foglalkozásuk, vagy egészségi állapotuk miatt védendő – csoportjaira.

A pandémiás védőoltási program tervezéséhez szükség van a gazdálkodó szervezetek részéről felmerülő oltóanyag igény felmérésére. **Ehhez a gazdálkodó szervezeteknek meg kell határozni a pandémiás terveikben a működés szempontjából kulcsfontosságú,**

fokozottan védendő munkaköröket telephelyenként, és ezekben a munkaköri kategóriákban fel kell állítani az oltandók prioritási listáját. A telephely szerint illetékes egészségügyi hatóság a felkészülés során a felmerülő igények szerint tervezi majd meg az oltóanyag logisztikát. A világjárvány idején a prioritási listák szerint kerül majd sor a védőoltások szétosztására és beadására.

Azoknak a gazdálkodó szervezetnek, akik oltóanyagot kapnak, fel kell készülni a vakcinák őrzött tárolására és a hűtlánc biztosítására, a hőmérséklet monitorozására, mivel a felhasználásig minden vakcinát hűtőszekrényben, +2 és +8 °C közötti hőmérsékleten kell tárolni, és jégakkumulátoros hűtőtáskában kell szállítani.

A tervezés során ki kell jelölni a vakcinák megfelelő tárolásáért felelős személy(eke)t, valamint azt, hogy hol és kiknek a feladata lesz a védőoltások beadása és dokumentálása, valamint az oltóanyaggal történő elszámolás.

7.5. Antivirális szerek rendelése, tárolása, felírása, elosztása

Az antivirális szerek fontos szerepet játszanak mind az egyén, mind a közösség védelmében, amennyiben alkalmazásuk célzottan és körültekintően történik. Az antivirális szereket terápiás szerként, valamint megelőzési céllal is alkalmazzák. A legtöbb tapasztalat az antivirális szerek terápiás alkalmazásáról áll rendelkezésre. Az antivirális szerek – amennyiben alkalmazhatók a pandémiát okozó vírus ellen – csökkentik a tünetek fennállásának idejét és a betegség lefolyásának súlyosságát, amennyiben **a tünetek megjelenését követő 48 órán belül megkezdődik a kezelés.**

Megelőzésre való alkalmazásuk jelentős számú védendő ember esetén, a járvány teljes időtartamára vonatkozóan nagyon költséges, és nehezen fenntartható beavatkozás, továbbá jelentősen növeli a rezisztencia kialakulásának veszélyét, amelynek eredményeként a gyógyszer hatékonysága csökken. A megelőző gyógyszeres kezelés további hátránya, hogy a profilaxisban részesülők a gyógyszer szedésének befejezését követően ismét fogékonyá válnak, és továbbra is megfertőződhetnek.

Az antivirális szerek alkalmazása során folyamatosan értékelni kell a vírus érzékenységet, a szer alkalmazásának hatékonyságát és biztonságosságát, amely a hazai és nemzetközi járványügyi szervek feladata. Jelenleg nem ismert, hogy egy új pandémiás vírus esetén kialakul-e és milyen gyorsan a rendelkezésre álló antivirális szerekkel szembeni rezisztencia. A megelőző célú felhasználás és ennek kapcsán a heteken át történő szedés esetén reálisan fennáll annak a veszélye, hogy mire a járvány kifejlődik, a készletek hatástalanná válnak, és a szer nem lesz többé alkalmas a súlyos szövődmények és a halálesetek kivédésére. **Mindezek miatt az antivirális szerek összehangolt, szakszerű és tervszerű alkalmazása mindannyiunk elemi érdeke azért, hogy a védekezés során a rendelkezésre álló antivirális szer készletek a lehető leghatékonyabb és legbiztonságosabb módon kerüljenek felhasználásra.** Az antivirális szerek alkalmazásának módjáról, illetve az alkalmazás megkezdéséről a fentiek miatt sem a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosa, sem a gazdálkodó szervezet vezetője nem dönthet önállóan, saját hatáskörben, **Az antivirális szer készletek alkalmazásának megkezdésére, annak módjára kizárólag pandémia idején, az országos tisztifőorvos iránymutatása szerint, az egészségügyi hatóság országos egységes intézkedése alapján kerülhet sor.**

Az egészségügy nem szorgalmazza az antivirális szerek cégek által történő beszerzését, készletezését, tiltani viszont nincsen lehetősége, sem szándéka. A cégek készletezése kétségkívül emeli a nemzeti készletek mennyiségét, ezáltal a felkészülés szintjét, de alapvető követelmény a vonatkozó jogszabályi előírások szigorú betartása.

Magyarországon a hatályos jogszabályok szerint a gyógyszerkészítmények beszerzésére kizárólag gyógyszer-nagykereskedők, illetve egészségügyi szolgáltatók jogosultak. Az antivirális szerekre is ez vonatkozik függetlenül attól, hogy gyógyszer, vagy gyógyszer alapanyag formájában történik a beszerzés. A gyógyszerek tárolása raktározása is gyógyszer-nagykereskedelmi tevékenységnek minősül. Ezt a tevékenységet kizárólag a gyógyszerészeti államigazgatási szerv erre vonatkozó engedélyének birtokában lehet folytatni.

Amennyiben az adott gazdálkodó szervezet rendelkezik foglalkozás-egészségügyi szolgálattal, ez a szolgálat a működési engedélye birtokában – annak tartalmától függően – gyógyszerrendelésre és gyógyszer-tárolásra is jogosult. **Az antivirális készítmény munkavállalók számára történő kiadását a hatályos jogszabályok szerint kizárólag a foglalkozás egészségügyi szolgálat végezheti.**

7.6. A foglalkozás egészségügyi szolgálatok feladata pandémia idején

- A fertőzésre gyanús személy észlelése, és a munkavégzésének azonnali felfüggesztése továbbá orvosi vizsgálata. A további teendőket minden esetben az országos tisztifőorvos által kiadott az adott pandémiában specifikus eljárásrend (továbbiakban Eljárásrend) határozza meg.
- A fertőzésre gyanús személy számára szájmaszk biztosítása, és a használat oktatása.
- Orvosi tanáccsal való ellátás a teendőkről fertőzés esetén, valamint a terjedés megakadályozásáról és a megfelelő higiénés magatartásról.
- Infekciókontroll szabályok betartása a beteggel, illetve testvadászaival való érintkezéskor (pl. személyi védőeszközök használata, fertőtlenítés, fertőző hulladékok kezelése) az Eljárásrend alapján.
- Védőoltások szervezése és beadása az egészségügyi hatósággal együttműködve.
- A foglalkozás egészségügyi szolgálat egyéb feladataira vonatkozó működési rendjének meghatározása.
- A járvány idején a járvánnyal nem összefüggő, halasztható egészségügyi ellátások szüneteltetése. A sürgősségi betegellátást azonban a járvány idején is szükséges biztosítani.
- Pszichés támogatás a pandémia idején a minimális szolgáltatást nyújtó, fokozott terhelésnek kitett személyzet számára.
- A foglalkozás egészségi szolgálat dolgozóinak fokozott védelme a fizikai, biológiai, pszichológiai veszélyektől.

Járvány során monitorozni kell a betegek számát, beleértve azokat, akik a munkahelyen betegedtek meg, és szabályozni kell a biztonságos munkába való visszatérést. Ezért a foglalkozás egészségügyi szolgálatnak rendszeresen jelentenie kell a humán erőforrás gazdálkodásért felelős egységnek a hazaküldött alkalmazottak számát, valamint a munkába való visszatérésnek a lehetséges legkorábbi időpontját.

A fertőző beteg, illetve a környezetében szükséges, jogszabályban rögzített járványügyi intézkedések meghozatala a területileg illetékes járási hivatal népegészségügyi osztálya hatáskörébe tartozik.

7.7. Infekciókontroll a munkahelyeken

7.7.1. Takarítás, fertőtlenítés

A járvány terjedésének aspecifikus megelőzését szolgálja a megfelelő és rendszeres takarítás. Pandémia idején a gyakran érintett felületek takarításának gyakoriságát növelni kell, de ezen kívül a takarítás az általános rend szerint történhet, a megfelelő takarítószeres előírásoknak megfelelő alkalmazásával. Speciális, szokásostól eltérő fertőtlenítő szerek alkalmazása nem indokolt. A nagy forgalmú és közforgalmat lebonyolító munkahelyeken, különösen az éttermeknél, konyháknál, liftek előtereinél, lépcsőfeljáróknál javasolt alkohol alapú kézfertőtlenítő szerek kihelyezése.

7.7.2. Személyi higiéné

Az emberről emberre terjedni képes új vírustörzs kialakulása után a világjárvány nagy valószínűséggel elkerülhetetlen, így az emberek többsége előbb-utóbb találkozni fog az új vírussal. Az aggodalom és félelem csökkentése érdekében egyértelmű tanácsokkal kell ellátni a munkavállalókat arról, hogyan védhetik meg magukat és családjukat a fertőzéstől. A személyi higiénéről szóló oktatás hatékony, olcsó és bárki által könnyen kivitelezhető intézkedés. A higiénés szabályok megtartásával csökkenthető a megbetegedések száma és lassítható a járvány terjedése.

A járvány idején az egészséges személyek folytassák a napi tevékenységüket. A légúti fertőzések teljes biztonsággal nem kerülhető el, de a fertőződés esélye csökkenthető, ha kerüljük a szoros érintkezéseket, és rutinszerűen alkalmazzuk a standard személyi higiénés szabályokat, különös tekintettel a légzőszervi higiénére és köhögés-etiketre, és erre gyermekeiket is figyelmeztetik.

A javasolt higiénés szabályok a következők:

- Fertőző betegség esetén a teljes gyógyulásig tartózkodjon otthonában.
- Köhögéskor, tüsszentéskor zsebkendővel takarja el orrát és száját. Javasolt az eldobható papír zsebkendő használata. Szükség esetén a könyökhajlatába köhögjön, tüsszentsen.
- A használt zsebkendőket azonnal helyezze a táskájába vagy zárható szemeteszsákba.
- Gyakran mosson kezet meleg vízzel és szappannal, különösen orrfújás és a zsebkendő kidobása után. Ezzel megakadályozhatja, hogy a kezéről a szabad szemmel nem látható kórokozók tárgyakra, felületekre, onnan mások kezére, nyálkahártyájára kerüljenek.
- Rendszeresen tisztítsa meg a gyakran használt tárgyakat, gyakran érintett felületeket (asztal, kilincs stb.)
- Kerülje a zsúfolt helyeket különösen a zsúfolt zárt helyiségeket. Tartson minimum 1-2 m távolságot más személyektől.
- Kerülje a kézfogást.
- Kerülje a liftek használatát.
- Zárt terekben gondoskodjon a gyakori alapos szellőztetésről.

- Amennyiben légúti tünetei vannak, használjon eldobható szájmaszkot olyankor, amikor feltétlenül szükséges a lakását elhagynia, másokkal közeli kontaktusba kerül, esetleg betegvizsgálatra várakozik. Ezzel megelőzheti mások megfertőzését.

A védőeszközök nem nyújtanak 100 százalékos védelmet, de megfelelő használat mellett segíthetnek a fertőzés kivédésében. Egyéni védelmet nyújt az egyszer használatos kesztyű, a védőszemüveg, szájmaszk, elválasztó fal (plexi, üveg).

Respirátorok alkalmazása egészségügyi ellátás során, meghatározott egészségügyi beavatkozások végzésekor indokolt. A szájmaszkok fizikai barriert képeznek, ily módon védelmet nyújthatnak a cseppfertőzés ellen. A szájmaszk (sebészi maszk) egy sűrű szövésű anyag az orr és száj elé helyezve, és rugalmasan rögzítve. Feladata, hogy a beszéd, köhögés, tüsszentés során keletkező cseppeket felfogja, ezáltal megakadályozza a fertőzés terjedését. Légúti fertőzések esetében használatuk feltétlenül javasolt, amennyiben a beteg másokkal közeli kapcsolatba kerül, illetve amikor elhagyja az otthonát. A gazdálkodó szervezetek esetében tehát a szájmaszkok alkalmazása elsősorban azoknál a *munkavállalóknál javasolt, akiknél a fertőzés tünetei a munkahelyen jelentkeznek*. Fontos hangsúlyozni, hogy a szájmaszk viselése nem helyettesíti a munkavállaló hazaküldését.

8. Pandémiás tervezési útmutató gazdálkodó szervezetek számára

8.1. Feladatok és felelőségek fázisonként

Az intézkedéseket javasolt a pandémia WHO által meghatározott fázisaihoz tervezni, amely elősegíti azt, hogy az egyes gazdálkodó szervezetek időben, más szervezetekkel összehangoltan hozzák meg intézkedéseiket.

A készütségi fokozat megváltozásáról az EVSZ hivatalosan tájékoztatja az EMMI-t. Az EMMI felelősége, hogy a megfelelő tájékoztatást eljuttassa a kormányhoz, a többi ágazat vezetőjéhez, a Nemzeti Népegészségügyi Központhoz és az egészségügyi ellátásban dolgozókhöz. A 6. fázison belül a releváns nemzeti szakasz deklarálása, valamint az erről szóló információ továbbítása az EMMI feladata.

3. fázis	Egy állati, vagy emberi-állati reassortáns influenza vírus szórványos megbetegedéseket, vagy kisebb eset-halmozódásokat okoz emberek között, de még nem képes olyan hatékonyan emberről emberre terjedni, hogy a lakosság körében folyamatosan járványokat okozzon.
-----------------	---

- A vállalat pandémiás tervének kidolgozásáért és végrehajtásáért felelős személy, valamint a vezetése alatt álló pandémiás felkészülést koordináló valamint kríziskezelő csoport megalakítása (5. fejezet).
- A folyamatos működés biztosításának, az üzemfolytonosságnak a tervezése és szervezése pandémia idejére (6. fejezet).
- Intézkedési stratégia kialakítása a munkaerő védelme céljából (7. fejezet).
  - Védőoltásban részesítendőök prioritási listájának meghatározása
  - Antivirális kezelésben részesítendőök száma, és a szükséges/rendelkezésre álló antivirális szer mennyisége
- Elkészül a gazdálkodó szervezet pandémiára történő felkészülési és intézkedési terve.
- A szezonális influenza védőoltási program elkészítése, a védőoltás biztosítása.

4. fázis Egy meghatározott új, állati, vagy emberi-állati reasszortáns influenza vírus bizonyítottan képes emberről emberre hatékonyan terjedni, és egy adott országban a lakosság körében folyamatosan járványokat okozni.

- A pandémiás felkészülés folytatása, a tervek összehangolása a nemzeti influenza pandémiás tervvel és egyéb szakmai ajánlásokkal.
- Döntés pandémiás havária készlet feltöltéséről, a beszerzés ütemezéséről.
  - A szükséges antivirális szerek beszerzési, elosztási, ellenőrzési és elszámolási rendjének meghatározása a foglalkozás egészségügyi szolgálat bevonásával, az egészségügyi hatóság rendelkezéseivel összhangban.
  - Oltóanyagok, maszkok, fertőtlenítőszeres, stb. beszerzésének, szétosztásának tervezése, ütemezése, a felhasználás ellenőrzési rendszerének kialakítása.
- Szezonális influenza elleni védőoltásoltás biztosítása, az átoltottság növelését célzó stratégia kialakítása
- A pandémiás kockázat kommunikáció beindítása.

5. fázis Ugyanaz az új influenza vírus folyamatosan képes a lakosság körében járványokat okozni egy adott WHO régió két, vagy több országában.

- A pandémiás terv véglegesítése
- A minimális szolgáltatásokhoz/működéshez szükséges munkakörök listájának véglegesítése
- Munkavállalók névsorának véglegesítése a minimális szolgáltatások biztosításához szükséges munkakörökben, valamint a potenciális helyettesítők megnevezése
- Az távmunkát végzők körének véglegesítése, a munkafeltételek kialakítása.
- A munkavállalók felkészítése a pandémia során várható munkahelyi változásokra
- Önálló, őrzött raktárhelyiség biztosítása a pandémiás havária készlet tárolására
- A krízishelyzetben való működés kipróbálására gyakorlatok keretében szervezeti egységenként, valamint a gazdálkodó szervezet egészében.
- A gyakorlatok értékelése, hiányosságok feltárása, szükséges korrekciók elvégzése a tervben és egyéb szükséges intézkedések megtétele.
- A foglalkozás egészségügyi szolgálat felkészül a védőoltások és az antivirális szerek tárolásával és alkalmazásával kapcsolatos speciális feladatokra és az aspecifikus megelőzésre vonatkozó tanácsadásra. Felkészíti a külföldre utazókat az utazással kapcsolatos kockázatokról, és a megelőzésről.

6. fázis Az 5. fázisra meghatározott kritériumokon túl ugyanaz az új vírus folyamatosan képes a lakosság körében járványokat okozni egy másik WHO régió legalább egy országában.

- Megkezdik a pandémiás vírusfertőzés miatti munkahelyi hiányzások, illetve a munkahelyen jelentkező megbetegedési tünetek monitorozását.
- Valamennyi szervezetnek és intézménynek újra át kell tekinteni a pandémiás felkészülési és cselekvési tervét, különös figyelmet fordítva a humán erőforrás szervezésre, logisztikára és az üzembiztonságra, a minimális működés illetve az esszenciális feladatellátás folyamatos biztosítására.
- Folyamatosan figyelemmel kell kísérni a gazdálkodó szervezet külső környezetéből érkező, pandémiára vonatkozó információkat.

6. a. b. szakasz

- A járvánnyal már érintett országokban dolgozó, illetve oda utazó munkavállalók védelme az egészségügyi hatóság aktuális ajánlásai, rendelkezései alapján.
- A minimális szolgáltatás/működés biztosításához szükséges munkakörökben dolgozók tájékoztatása a minimális szolgáltatások tartalmáról,
- Oktatás (egyéni védőeszközök alkalmazása, gyógyszeres megelőzés, higiénés normák és magatartási szabályok)
- Felkészítés (egészségügyi krízishelyzet kezelése, pszichés támogatás)

6.c.d. szakasz

- A szervezeteknek és intézményeknek készen kell állniuk a tevékenységeik átszervezésére és az átállásra a minimálisan szükséges szolgáltatások folyamatos fenntartására és az alapvető feladatok ellátására. Az aktivitási szintet úgy kell igazítani, hogy a fellépő létszámhiány mellett is el tudják látni az alapvető feladataikat, illetve szükség esetén a többletfeladatokat is. Törekedni kell a foglalkozás egészségügyi szolgálat felszereltségének javítására és a fokozott humán erőforrás szükséglet kielégítésére.
- A takarító személyzet létszámának a megváltozott feladatokhoz történő igazítása, a takarítás rendjének megváltoztatása.
- Értekezletek, gyűlések, rendezvények szüneteltetése, a kontaktusok számának minimalizálása érdekében tervezett további intézkedések bevezetése.
- A kritikus feladatot ellátó munkaerő biztonságos munkába járása érdekében tervezett intézkedések bevezetése.
- Az egészségi állapot fokozott egyéni ellenőrzésének, és a megjelenő tünetek azonnali jelentésének elrendelése.
- Tanácsadás, informálás a hatékony védekezésről, a személyi és légzőszervi higiénés normákról és a megelőzés egyéb lehetőségeiről.
- Fel kell hívni a figyelmet arra, hogy további utasításig valamennyi egészséges ember a szokásos rend szerint folytassa a napi munkavégzését.

6.e. szakasz

- Járványügyi veszélyhelyzeti működés elrendelése – minimális működés/szolgáltatások biztosítása.
  - Közösségi érintkezések korlátozása a munkahelyen. Összejövetelek, csoportos tevékenységek korlátozása.
  - A személyes találkozásokot kiváltó kommunikációs csatornák használatának elrendelése.
  - A minimális szolgáltatást ellátók számára a lakóhely és munkahely között, valamint a szervezeti egységek között történő utazással kapcsolatos intézkedések foganatosítása, távmunka beindítása.
  - A nem alapvető fontosságú kiegészítő szolgáltatások szüneteltetése.
  - Az üzemi étkeztetés, büfé működésének időszakos felfüggesztése, vagy szervezési megoldásokkal az egyidejűleg ott tartózkodó létszám korlátozása.
  - Az influenza elleni antivirális készítmények alkalmazásának megkezdése az előre meghatározott munkavállalói körben, amennyiben a szükséges készletek rendelkezésre állnak, és azt az országos tisztifőorvos elrendeli.
  - Az antivirális szerek felhasználásának monitorozása és szükség esetén további felhasználásra szánt készletek felkutatása.
  - Védőoltások megkezdése az oltandók prioritási listája alapján.

- Személyes ügyfélfogadás, ügyféllátogatások, kereskedelmi tevékenység szüneteltetése a lehető legszélesebb körben
  - A kommunikáció bővítése, kríziskommunikáció beindítása.
  - Vagyonvédelem
    - A pandémiás havária készletek fokozott védelme

Helyreállítás

A pandémia utáni időszaknak az a célja, hogy mielőbb helyreálljon az interpandémiás idősakra jellemző működési rend és a szokásos kapacitások ismét a rendelkezésre álljanak. A helyreállításhoz szükséges idő azonban függ a pandémia következményeinek súlyosságától. Erre az idősakra az a jellemző, hogy a humán és anyagi erőforrások ekkorra már kimerültek, és továbbra is ellátási problémák jelentkeznek.

Javasolt teendők:

- A pandémia gazdálkodó szervezetre vonatkozó következményeinek áttekintése, a bekövetkezett károk felmérése.
- Az első járványhullám során bekövetkezett megbetegedések, halálesetek számának áttekintése.
- Felkészülés egy lehetséges következő járványhullámra.
- Felkészülés a pandémia után potenciálisan bekövetkező munkaerő, illetve alapanyag hiányból adódó fokozott versenyre.
- A védőoltási program kiterjesztése valamennyi munkavállalóra, amennyiben ez még nem történt meg.
- A pandémiás időszakban meghozott intézkedések, és a szerzett tapasztalatok értékelése, a pandémiás terv szükség szerinti módosítása.

9. Kommunikáció

9.1. Kommunikációs terv

A pandémiára történő felkészülés, a megelőzés és kárenyhítés, valamint a helyreállítás eredményessége nagyban függ a pandémiás válságstáb és a munkavállalók, a vezetőség és egyéb érintettek együttműködésétől. Ennek a feltétele a hatékony, kétirányú kommunikáció a válságstáb és a többi szervezeti egység vezetői és beosztottjai között, továbbá erőteljes és összehangolt kommunikáció a szervezet külső környezetébe tartozó kulcsszereplőkkel. A jó kommunikációs stratégia önmagában véve is jelentősen hozzájárul a pandémia következményeinek csökkentéséhez, és valamennyi további intézkedés, intervenció megvalósítását elősegíti, és hatását erősíti.

A pandémiás kommunikációs terv elkészítése a pandémiás válságstábnak és a szervezet kommunikációért felelős szervezeti egységének közös feladata. A terv biztosítja, hogy a vállalat egyértelműen, következetesen és időszerűen teljesítse a kommunikációs célkitűzéseket. A kommunikációs csoport feladata, hogy koordinálja a különböző célcsoportok felé irányuló kommunikációt a pandémiára való felkészülés, valamint a krízis során.

Kockázat-kommunikáció és krízis-kommunikáció

Kétféle típusú kommunikációra célszerű felkészülni: kockázat-kommunikációra és krízis-kommunikációra. Előbbire a pandémiát *megelőző* időszakban, utóbbira pedig a pandémia *folyamán* van szükség.

A kockázat-kommunikáció magyarázó jellegű. Fontos eleme a kockázat-értékelés. Alapvető feladata, hogy a munkavállalókat felkészítse a pandémiára oly módon, hogy szükség esetén képesek legyenek önállóan a megfelelő döntéseket meghozni, és célszerű módon cselekedni. A jó kockázat-kommunikáció megalapozza a sikeres krízis-kommunikációt. A kockázat-kommunikációval szemben a krízis-kommunikáció rövid, rendelkező hangvételű, egyszerű és világos utasításokat tartalmaz. A határozott fellépés, a világos instrukciók és az ellentmondásmentes, összehangolt kommunikáció csökkenti a félelmet és pánikot, és növeli a hajlandóságot az együttműködésre. A kommunikátor személyének kiválasztása a kommunikáció fajtájától és az üzenet tartalmától függ. A kommunikátor személye része az üzenetnek. A megfelelő felkészítés a sikeres kommunikáció alapfeltétele.

A kommunikációs célcsoportok

- Munkavállalók
- Vezetőség
- Lakosság
- Ügyfelek, vevők
- Kormányzat, hatóságok
- Üzlettársak

A kommunikációs stratégia

A felkészülés szakaszában:

1. Növelni kell a munkavállalók fertőzésekkel, különösen az influenza szerű fertőzésekkel kapcsolatos ismereteit, és tudatosítani a veszély jelentőségét. Segítséget kell nyújtani a megfelelő személyi higiénével és a fertőzés megelőzésével kapcsolatos ismeretek elsajátításához, és elő kell segíteni a megfelelő viselkedésformák elterjedését.
2. Fel kell készíteni a gazdálkodó szervezetet egy új i vírusvariáns valószínű megjelenésére, és annak következményeire. Minél szélesebb körben be kell vonni a tervezésbe az érintetteket, ismertetni kell a tervezett intézkedéseket. Meg kell nyerni a vezetőket és a munkavállalókat az együttműködésre.
3. El kell magyarázni, hogy milyen lehetősége és szerepe van az egyénnek, valamint a gazdálkodó szervezet egészének a megelőzésben és a kárenyhítésben.
4. Biztosítani kell a munkavállalókat arról, hogy az egészségük és jólétük a vállalat számára prioritás.

A pandémia hazai szakaszában:

1. A vezetők és beosztottak mobilizálása a közös és összehangolt fellépésre. Az egyén és a közösség felelősségének a megfelelő kommunikálása.
2. Olyan üzeneteket kell kialakítani, amely egyértelművé teszi, hogy a vállalat számára a munkavállalók, és köztük a betegek érdekei fontosabbak, mint a kereskedelmi és gazdasági szempontok.
3. Rendszeres, időben történő, világos és konzisztens információk nyújtása és egyértelmű instrukciók közlése.

4. A gazdálkodó szervezet működőképességének fenntartása, és az alapvető feladatok ellátása érdekében szükséges intézkedések ismertetése.
5. A személyes találkozásokat csökkentő, illetve kiváltó kommunikációs csatornák működtetése.

10. Függelék

ELLENŐRZŐ LISTA	TERVEZÉS		
	Pandémiás felkészülést koordináló személy valamint pandémiás válságstáb kijelölése	Feladatok és felelősségek meghatározása a tervezés, végrehajtás és ellenőrzés vonatkozásában.	<ul style="list-style-type: none"> • Pandémiás koordinátor kijelölése • Tagok delegálása a pandémiás válságstábba, továbbá folyamatos felkészítés és oktatás
	A szervezet külső és belső környezetéből származó információk integrálása a tervezési folyamatba	A munkavállalók és vezetők megnyerése, együttműködés kialakítása. Kommunikáció a szervezet külső környezetével, PR.	<ul style="list-style-type: none"> • Találkozók, gyakorlatok szervezése a felkészülésben érintettekkel. • Kapcsolati háló kialakítása (Web-oldal, e-mail, telefon, stb.) és rendszeresítése, külső és belső kommunikáció, információcsere beindítása.
	Alapvető feladatok/tevékenységek meghatározása	Alapvető feladatok illetve tevékenységek azok, amelyek a gazdálkodó szervezet működőképességének fenntartása szempontjából kritikusak. Ehhez szükség van a szervezet valamennyi feladatának/tevékenységének átfogó áttekintésére, és a fontosságuk mérlegelésére.	<ul style="list-style-type: none"> • Azoknak az alapvető feladatoknak, termékeknek és szolgáltatásoknak a meghatározása, amelyek a szervezet működőképességének fenntartásához szükségesek. • Azoknak az alapvető feladatoknak, termékeknek és szolgáltatásoknak a meghatározása, amelyek folyamatos biztosítása a társadalom működőképességének fenntartása szempontjából alapvetően szükséges.
	Alapvető feladatok átruházásának, helyettesítéseknek az előkészítése	Fel kell készülni arra, hogy egy elhúzódó járvány során bizonyos alapvető feladatok ellátását, ellenőrzését a feladatot szokás szerint ellátó munkavállalói csoportról más munkavállalókra ruházzák át.	<ul style="list-style-type: none"> • Az elsődleges fontosságú feladatok ellátásához szükséges képességek és képzettségek meghatározása. • Mivel helyi járványok térben és időben elkülönítetten alakulhatnak ki, így a helyi/regionális kirendeltségek között feladatmegosztás lehetőségét is érdemes mérlegelni.

	A munkaerő, felszerelés és háttér infrastruktúra fontossági sorrendjének meghatározása.	A működőképesség fenntartása és az alapvető feladatok ellátása szempontjából kulcsfontosságú személyzet és infrastruktúra minőségi és mennyiségi értékelése, a fontossági sorrend felállítása.	<ul style="list-style-type: none"> • Az elsődleges fontosságú feladatok mellett a második és a harmadik vonalba tartozókat is meg kell határozni. • Feltárni a különböző szintek közötti kapcsolatokat, függőséget.
	Munkahelyi hiányzások előrejelzése	A becslések alapját képezik az alábbiak: megbetegedési esetek a munkavállalók, illetve a családtagjaik körében; közösségi korlátozó közegészségügyi intézkedések, pl. iskolabezárás; fennakadások a tömegközlekedésben.	<ul style="list-style-type: none"> • A pandémia lefolyására vonatkozó adatok, formációk és előrejelzések összegyűjtése, és nyomon követése. • A munkavállalók családi hátterének és szükségleteinek feltérképezése.
	Az alapszintű működőképesség fenntartására irányuló tervezés	Javaslatok előterjesztése a működőképesség fenntartására irányuló intézkedésekre.	<ul style="list-style-type: none"> • A működőképesség tekintetében másod-, harmad vonalba tartozó munkaerő képzése a kritikus feladatok ellátására. • További külső munkaerő bevonásának lehetőségei (nyugdíjasok, diákok, családtagok...) • Javaslat előterjesztése a stratégiai tartalék képzésére az alapvető fontosságú ellátmány, alapanyag, felszerelés tekintetében. • Javaslat előterjesztése a működőképesség fenntartásában kulcsszerepet játszó folyamatokat támogató, kiszolgáló rendszerek biztosítására.

	<p>A szükséges munkaerő biztosítása az alapszintű működőképesség fenntartásához</p>	<p>Javaslatok megfogalmazása a munkavállalók, családtagjaik, az ügyfelek/vásárlók, valamint a tágabb közösség egészségének védelmét célzó intézkedések meghozatalára.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Orvosi konzultáció és ellátás biztosítása munkahelyen jelentkező megbetegedési tünetek esetén. • A munkavállalók évenkénti influenza elleni védőoltásának támogatása. • A munkavállalók egészségnevelése, képzése. • Az influenza munkahelyi terjedését akadályozó intézkedések kidolgozása (betegek hazaküldése, fertőtlenítés, maszkok viselése). • Utazással kapcsolatos intézkedések előkészítése. • A bevezetendő intézkedések tesztelése, gyakorlása, oktatása.
	<p>Elsőbbségi sorrend meghatározása a megelőző ellátások igénybevételére</p>	<p>A szűkösen rendelkezésre álló egészségügyi erőforrások következtében szükség van a megelőző ellátásokban részesülők fontossági sorrendjének felállítására. Az antivirális szerek és védőoltások célcsoportjainak jegyzéke és az elsőbbségi listák összeállítása képezi az elosztás ütemezésének és tervezésének az alapját. A szervezet feladata, hogy meghatározza a folyamatos üzletmenete szempontjából kritikus foglalkozási kategóriákat, és ezeken belül meghatározza és a fontossági sorrendbe állítsa a munkavállalóit.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sorrend felállítása az influenza elleni védőoltás és az antivirális szerek igénybevételére. • Egyéb megelőző intézkedések célcsoportjainak felállítása.

	<p>Kapcsolattartás a központi és helyi államigazgatási szervekkel, és a járványügyi szakemberekkel</p>	<p>A szervezet nincs egyedül a pandémia leküzdésében. A pandémia megfékezése akkor lehet sikeres, ha a közösség, az államigazgatás, a gazdasági szervezetek és a járványügyi szakemberek együttműködnek, és összehangolt intézkedéseket hoznak.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Együttműködés a Kormánnyal, az EMMI-vel, az NNK-val. • Amennyiben a szervezet a társadalom működőképességéhez alapvetően szükséges feladatokat lát el, kommunikálja ezt a közösség és a döntéshozók felé. • Határozza meg, hogy kitől milyen segítségre és támogatásra van szüksége, és melyek azok a területek, amelyek tekintetében a Kormány, az egészségügyi hatóság, és a közösség számíthat az Önök segítségére és támogatására a pandémia leküzdésében. • Hozza nyilvánosságra a pandémiára felkészülés tervét, és hangolja össze egyéb kulcsszereplők terveivel.
--	---	---	---

TERVEZÉS FÁZISA ELLENŐRZŐ LISTA

<p>Hangolja össze a kockázat és krízis kommunikációs protokollokat, fejlessze a kommunikációs képességeket. Biztosítsa a megfelelő kommunikációs csatornák rendelkezésre állását</p>	<p>A hatékony, konzisztens és időben történő kockázat- valamint krízis kommunikáció alapvető fontosságú a szereplők tájékoztatása és felkészítése tekintetében.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Értékelje és vizsgálja felül a szervezet normál és veszélyhelyzeti kommunikációs protokolljait. • Készítse elő a kommunikációs üzeneteket • Működjön együtt a veszélyhelyzet felszámolását irányító területileg illetékes szervekkel, és vegyen részt az üzenetek összehangolásában. • Azonosítsa és értékelje a rendelkezésre álló kommunikációs csatornákat és eszközöket, és szükség esetén tegyen javaslatot ezek fejlesztésére.
<p>PR és média kapcsolatok</p>	<p>A PR és médiakapcsolatok jelentősen hozzájárulnak ahhoz, hogy a szervezet a folyamatos működőképességéről informálja a közösséget, a vásárlókat/ügyfeleket, és gyorsan eloszlassa a szervezettel kapcsolatban esetleg elterjedő téves információkat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kapcsolattartás a helyi, országos médiával. Folyamatos párbeszéd kialakítása. • Értékelje a felmerülő igényeket, a célközönséget és a hozzájuk eljuttatandó üzeneteket. • Tárja fel azokat a lehetőségeket, eseményeket, amikor tájékoztathatja a szervezete számára fontos célközönséget.
<p>A tervekben foglalt intézkedéseket beindító események és a lehetséges reakciók azonosítása, dokumentálása, ellenőrzése</p>	<p>A tervekben foglalt intézkedéseket beindító esemény az, amikor a külső vagy belső környezet megváltozása arra kényszeríti a szervezetet, hogy válaszlépéseket tegyen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Értékelje, hogy mely események idézik elő a nemzetközi, nemzeti, helyi pandémiás riasztás különböző fázisait, és mindez milyen hatással lehet a szervezet működésére. • Határozza meg a szervezet pandémiás tervében foglalt intézkedéseket beindító és befejező eseményeket, azok észlelését, felügyeletét, ellenőrzését. • Szervezze meg az intézkedések tekintetében releváns külső és belső események

			monitorozását.
	Tervezési ciklus megvalósítása, a tervek folyamatos felülvizsgálata	A tervezési ciklus része; tervezés, végrehajtás, ellenőrzés, tervek módosítása, és időszakos felülvizsgálata.	<ul style="list-style-type: none"> • Hajtsa végre a tervekben foglaltakat a pandémiás fázisoknak megfelelően. • Folyamatosan kísérje figyelemmel és értékelje az intézkedések célszerűségét és hatékonyságát. • Szükség szerint módosítsa a tervet. • Időszakonként (legalább évente) tekintse át és vizsgálja felül a tervet, és szükség szerint aktualizálja azt.

11. Rövidítések jegyzéke

NIPT	Nemzeti Influenza Pandémiás Terv
EU	Európai Unió
WHO	Egészségügyi Világszervezet
EMMI	Emberi Erőforrás Minisztérium
NNK	Nemzeti Népegészségügyi Központ

Pandémiás terv sablon

Végrehajtási Utasítás

Végrehajtási utasítás .....
pandémiás felkészülésének végrehajtására és egy
bekövetkezett pandémia esetén végrehajtandó
feladatok szabályozására

Hatálybalépés időpontja:	Jóváhagyást követően	Hatálytalanítás időpontja:	
Verzió száma:		Kötelező felülvizsgálat:	3 évenként

	Név	Szerepkör	Aláírás	Dátum
Szerkesztette		folyamatgazda		
Ellenőrizte		főfolyamat gazda		
Jóváhagyta		alrendszer gazda		

Módosítások jegyzéke

Verzió:	Rövid leírása/ismertetése:	Módosított fejezet(ek):	Hatálybalépés
3.			
2.			
1.	Első kiadás		

1. A Végrehajtási Utasítás ismertetése

1.1. A Végrehajtási Utasítás célja

A ..... területén bekövetkező pandémia időszakában a felkészülés feladatainak meghatározása, illetve a pandémiás időszaki működés szabályozása kezelése, a foglalkozás egészségügy feladatainak meghatározása.

A pandémiás terv célja, hogy a tervben meghatározott intézkedések által biztosítható legyen (pandémiás időszakban) az üzem folyamatos működése.

Alapot képezzen a pandémiás megbetegedések elleni felkészüléshez, a szükséges létszámok, anyagok, eszközök mennyiségének meghatározásához

Előre kidolgozott reagálási rendszer álljon rendelkezésre, a pandémia megelőzésére, a pandémia következményeinek csökkentésére.

A kommunikációs terv alapján segítse elő a ..... dolgozók (külső, belső) pandémiával kapcsolatos tájékoztatását, a pánik megelőzését a megelőző illetve a korlátozó intézkedések végrehajtásakor.

A pandémiás terv felhasználható különböző vírusok és más kórokozók okozta pandémiás megbetegedések esetén is, az adott pandémiára jellemző intézkedésekkel kiegészítve.

1.2. A Végrehajtási Utasítás hatálya

Az ..... pandémiás terv hatálya kiterjed a ..... munkavállalóira és a telephelyen munkát végző más vállalkozások munkavállalóira, akik a pandémia időszakában az üzem/vállalat telephelyén munkát végeznek, illetve azokra, akik bármilyen egyéb célból a telephelyen tartózkodnak. A tervben meghatározott feladatok és intézkedések érvényesek az ..... telephelyére és a telephelyen kívüli létesítményeire.

A terv nem terjed ki az ..... munkavállalóinak hozzátartozóira és a stratégiai beszállítók pandémiás megbetegedések elleni felkészültségének vizsgálatára.

A stratégiai beszállítók pandémiás megbetegedések elleni felkészülését a szerződéskötéskor meg kell követelni.

Az ..... pandémiás terve az Átfogó Veszélyhelyzet-kezelési és Intézkedési Tervhez kapcsolódó végrehajtási utasítás.

A pandémiás tervben leírt feladatok és intézkedések összhangban vannak a gyógyszerrendelésre vonatkozó hatályos törvényekkel, rendeletekkel és szabályozzák az együttműködést pandémia során az egészségügyi hatóságokkal.

A pandémiás tervben meghatározott felkészülési feladatokat a pandémiás megbetegedéseket megelőző időszakban önállóan kell végrehajtani. A pandémiás megbetegedések során végrehajtandó feladatokat és intézkedéseket önállóan a kialakult helyzet értékelése után, vagy az Országos Tisztifőorvos intézkedése alapján kell bevezetni, végrehajtani, az országos járvány hivatalos bejelentése után a korlátozó intézkedéseket azonnal be kell vezetni.

2. Vezetői összefoglaló

A klasszikus világjárványok kórokozói közül a vírusok maradtak azok, melyek változatlanul évről-évre a legnagyobb számú megbetegedéseket okozzák világszerte, és amelyek egyik altípusának szerkezetéből és állatvilági elterjedtségéből adódóan olyan altípusai keletkezhetnek, melyek világméretű járvány előidézésére is képesek lehetnek.

A világjárvány azért alakulhat ki, mert a vírusok nagy hajlamot mutatnak arra, hogy antigén szerkezetüket megváltoztassák, ezáltal ismét képessé válnak akár járványszerű megbetegedések kiváltására.

Világjárványt okozó új vírusaltípus megjelenése azt jelenti, hogy a lakosság jelentős része védtelenné válik a kórokozóval szemben. Ilyen esetben a veszélyeztetett, azaz a védendő lakosságcsoportok köre lényegesen kibővül.

A pandémiák komoly közegészségügyi és gazdasági következményekkel járhatnak. 1918-ban a spanyol királyi család egyik tagjának halála és a spanyol média folyamatos jelentései miatt „spanyol nátha” elnevezést kapott pandémia világszerte kb. 20 millió halálos áldozatot követelt. Magas megbetegedési és halálozási gyakorisággal jellemezhető pandémiák az elmúlt évszázadban átlagosan 25 évenként fordultak elő, míg a legutolsó pandémia 1968-ban volt.

Az 1997-ben elkészített és 2001-ben átdolgozott hazai influenza pandémiás terv átdolgozását az Egészségügyi Világszervezet (WHO) közgyűlés dokumentumai, valamint az Európai Unió (EU) 2004. december 23-án kiadott útmutatója tette szükségessé (Commission Working Document on Community Influenza Pandemic Preparedness and Response planning.)

Az influenza világjárványra való felkészüléshez számos EU tagállam kormánya rendelkezik az 1999-ben, valamint az azt követő 2005. májusban módosított elfogadott WHO irányelveken alapuló önálló influenza pandémiás tervvel. A világjárványok veszélye jelentősen megnövekedett, a felfokozott nemzetközi kereskedelem, turizmus, valamint az EU területének sajátosságai miatt is – melyen belül az emberek, állatok és termékek szabadon áramlanak – ezért egyre nagyobb az igény az európai uniós felkészültség és reagálás összehangolására irányuló közösségi intézkedések iránt.

Állategészségügyi szempontból fontos kiemelni a madárinfluenza ellenőrzésére irányuló közösségi intézkedésekről szóló 92/40/EEC irányelvet, melyet a tagállamok illetékes hatóságai járvány esetén alkalmaznak. Ezen kívül a Bizottság szorgalmazza a madárinfluenza surveillance megerősítését és a betegség állatról-emberre történő terjedésének megelőzését szolgáló szigorú intézkedések alkalmazását.

Az elmúlt években különböző új, járványt okozó vírus jelent meg (SARS, MERS, ebola, COVID2019, stb.) melyek lokális, vagy globális járványt okoztak. A járványok terjedését jelentősen megkönnyítette a globalizáció, a szabad és gyors utazási lehetőségek a világban, melyek nagyon gyorsan eljuttathatják a járvány hordozóit a különböző kontinensekre, országokba.

Egy pandémia esetén az .....nek biztosítani kell az alaprendeltetéséből adódó ..... feladatait. A ..... vezetése kiemelt figyelmet fordít a pandémiát megelőző és a pandémiás időszak feladatainak tervezésére és a felkészülésre az alkalmazottak egészségvédelme, valamint a járvány gazdasági és társadalmi negatív hatásainak minimalizálása érdekében.

A pandémiára történő felkészülés, a pandémiás tervek elkészítése, szükséges intézkedések (antivirális szerek, gyógyszerek, egészségügyi maszkok készletezése, otthoni munkavégzés biztosítása, külföldi utazás korlátozása stb.) meghozatala elengedhetetlen a világjárványra való gyors és hatékony reagáláshoz. A pandémiára történő felkészülés elengedhetetlen a megbetegedési - és halálozási ráta minimalizálásának, az üzembiztonság fenntartásának és az üzletmenetben keletkező zavarok elkerülésének tekintetében.

A pandémiás tervezés és a felkészülés végrehajtásának koordinálására a .....védelemi feladatainak ellátásáért felelős szervezeti egységének/személynek a feladata. A védekezés időszakában Pandémiás vezetői csoportot kell működtetni, melynek tagjai az ..... vezetői, vagy megbízott képviselői. A Pandémiás vezetői csoport

vezetését a ..... védelmi feladatainak ellátásáért felelős szervezetének vezetője látja el.

A Pandémiás vezetői csoport feladata:

- rendszeresen ülésezik és értékeli a kialakult pandémiás helyzetet, meghozza a pandémia kezeléséhez szükséges intézkedéseket;
- a pandémiás tervet szükség szerinti felülvizsgálta;
- a folyamatos működéshez és a nukleáris biztonság fenntartásához szükséges minimális létszámokat és tevékenységeket szükség szerinti felülvizsgálta;
- a védőeszközök, antivirális szerek, szezonális, pre-pandémiás és pandémiás védőoltások, gyógyszerek mennyiségére és szükség szerint a beszerzésére javaslatot tesz a vezetés felé;
- a terv hatókörének szükség szerinti kiterjesztésére javaslatot tesz a ..... vezetése felé;
- a felkészülési és pandémiás kommunikációt, a munkavállalók tájékoztatását, felkészítését megszervezi;
- a pandémiás működési rend bevezetését elrendeli.

A ..... menedzsmentjének feladatai:

- szükség esetén megtárgyalja és jóváhagyja a pandémiás intézkedéseket;
- biztosítja az anyagi forrásokat a terv által meghatározott feladatok végrehajtására.

A szükséges feladatok végrehajtására felelős személyeket/szervezeti egységeket kell kijelölni.

Az ..... pandémiás tervében meghatározott alapeladatainak ellátását a pandémia időszakában, a pandémiás tervben meghatározott minimális létszámmal és működési renddel kell végrehajtani.

3. Pandémia hatásai az üzem működésére

Pandémia esetén, amikor a megbetegedési arány magas, az üzem/.... folyamatos működésének biztosítása érdekében (üzemviteli, karbantartó és a felső vezetés meghatározott személyeire), az időben történő védőintézkedések ellenére is, számolni kell a munkavállalók megbetegedésével és a munkából való kiesésével. Jelentős többletterhelés (a minimálisan szükséges létszám biztosítása érdekében) várható a munkaképes, egészséges személyzetnél.

A fertőzésnek legjobban kitett szervezetek dolgozói a következők:

- .....
- .....
- szállítást, oktatást, ügyintézői feladatot végzők;
- látogatók fogadását, kísérését végzők;
- csoportos munkavégzést végzők.

A fertőzések megfelelő korlátozó, illetve tiltó intézkedésekkel megakadályozhatók, csökkenthetők. Fel kell készülni arra, hogy azoknak a munkavállalóknak, akiket nem tudnak a munkavégzés alól mentesíteni, védőeszközöket, gyógyszeres kezelést, védőoltást kell biztosítani.

A pandémiás időszakban az üzemeltető személyzetre fokozott veszélyt jelentenek a külföldi, illetve - a magyarországi megjelenést követően - a belföldi látogatók és külsős munkavégzők.

A pandémiás időszakban, ha tervszerű karbantartást végeznek, számítani kell arra, hogy a karbantartást végzők (külső vagy belső munkavégzők) nem tudják a szerződésben vállalt tevékenységeket határidőre elvégezni (vismajor). Ebben az esetben meg kell fontolni a karbantartási munkák felfüggesztését úgy, hogy az a biztonságot ne veszélyeztesse.

Fel kell készülni a pandémiát megelőzően, illetve a pandémia időszakában és azt követően a megfelelő szintű külső és belső tájékoztatásra, és a pandémia megelőzésével, a következmények csökkentésével kapcsolatos feladatok oktatására.

A pandémia időszakában a fertőzések megelőzése, csökkentése érdekében, ahol lehet, távmunkával kell a tevékenységet biztosítani, korlátozni kell az értekezleteket, megbeszéléseket, oktatásokat, csoportos rendezvényeket. Megbeszéléseket, egyeztetéseket a rendelkezésre álló kommunikációs eszközökön kell végrehajtani (telefonvideokonferencia, stb.).

A pandémia időszakában kialakult helyzetről és a tett intézkedésekről a felettes szervet/....hatóságot folyamatosan tájékoztatni kell, a normál működéstől, érvényes szabályozásoktól való eltéréseket sürgősséggel kell engedélyeztetni, egyeztetni.

4. A pandémia szakaszai, feladatok és felelőségek fázisonként

4.1. A pandémia szakaszai

Az influenza pandémia a WHO 2005 áprilisában kiadott Globális Influenza Készültségi Terv (WHO Global Influenza Preparedness Plan – WHO/CDS/CSR/GIP/2005.5) szerint különböző fázisokra oszlik (1. számú melléklet). Az egyéb pandémia megbetegedések esetén is célszerű ezt a rendszert alkalmazni, mivel a fázisok ezekben az esetekben is hasonlóan alakulnak.

4.2. Feladatok és felelőségek időszakonként

A pandémiás időszakban végrehajtandó intézkedéseket és a végrehajtásért felelős szervezeteket, személyeket, határidőket részletesen az „Intézkedési táblázat” (2. számú melléklet) tartalmazza.

A feladatok leírása iránymutatás jellegű, ezen változtatni lehet. Az egyes fázisokra meghatározott végrehajtandó feladatokat a kialakult helyzet függvényében el lehet hagyni, vagy szükség esetén korábban végre lehet hajtani.

A pandémiás felkészülést a védelmi feladatokért felelős személye/szervezeti egysége irányítja és koordinálja. Az erőforrások biztosítása az ..... menedzsmentjének feladata.

A létszámra eszközökre vonatkozó listák aktualizálását évente el kell végezni. A beszerzett gyógyszerek, eszközök, oltóanyagok megfelelő tárolásáért a .....foglalkozás-egészségügyi szolgálata felel.

A szezonális influenza védőoltások biztosítása központilag történik. Törekedni kell arra, hogy minél több munkavállaló oltassa be magát. Ezt megfelelő kommunikációval és tájékoztatással kell elérni.

5. Utazás egészségügyi program, közösségi érintkezések korlátozása

A magyarországi utazási egészségügyi programmal összhangban, a tapasztalatok és a kialakult helyzet függvényében kell az utazásokkal kapcsolatos korlátozásokat bevezetni.

Pandémia idején szükséges, hogy a pandémiát okozó vírus, vagy más kórokozó terjedésének megakadályozása érdekében, a külföldi utazásokat korlátozzuk. Ennek megfelelően a pandémiás időszakoknak megfelelően be kell vezetni az utazási és külföldi vendégek fogadásának a korlátozását, tiltását is. Ezt figyelembe kell venni olyan tevékenységek (főleg karbantartás) végrehajtásánál, ahol külföldi munkavállalók végeznek munkát az ..... területén, illetve ahol bizonyos tevékenységeket esetleg külföldi helyszínen végeznek el.

Amennyiben utazási tilalmat rendelnek el Magyarország területén, az érintett zónákba utazást is meg fogják tiltani. Ennek alapján kell megtervezni, illetve megszervezni a szükséges tevékenységeket, beszerzéseket, értekezleteket a cégcsoporton belül és kívül, melyek az ..... tevékenységét érinthetik.

A korlátozások elrendeléséről és területi hatályáról a foglalkozás egészségügyi szolgáltatót az illetékes országos szervek értesíteni fogják.

Az ..... belföldi és külföldi kiküldetések rendjét a belső szabályozási rendszer kezeli. A belföldi kiküldetéseket a felettes munkahelyi vezető, a külföldi kiküldetéseket a kiküldetési feladatokért felelős szervezet vezetője engedélyezi.

A különböző pandémiás időszakokban történő utazási korlátozások elrendelésére vonatkozó szabályozás jelen terv 4. fejezetében található. Az intézkedések bevezetéséről minden esetben az engedélyezőket vezetői értekezleten, a munkavállalókat a belső rendszeren tájékoztatni kell.

A pandémia különböző időszakaiban a közösségi érintkezések korlátozása is segíti a pandémiát okozó vírus, vagy más kórokozó terjedésének lassítását, esetleg megakadályozását. Ezért a lehető legtöbb munkavállaló esetében, ahol természetesen ez lehetséges, ki kell építeni az otthoni munkavégzéshez szükséges infrastruktúrát és biztosítani kell a munkavállaló számára a munkakörének otthonról történő ellátását. Az ..... tevékenységéből adódóan ezek a lehetőségek erősen korlátozottak. Ez elsősorban az adminisztratív jellegű tevékenységeknél valósítható meg.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a tömegközlekedési eszközök használatának elkerülésére, a céges, vagy saját gépjármű használatának bevezetésére. A saját gépjármű munkába járás használatának szabályait ebben az esetben ki kell terjeszteni a kijelölt munkavállalókra, akik a termelés biztosítása érdekében nélkülözhetetlenek.

A közösségi érintkezés korlátozásával kapcsolatos intézkedések és az elrendelés időpontja jelen terv 2. számú mellékletében található meg.

6. Szezonális influenza oltási program

Az ..... évente felajánlja térítésmentesen a szezonális influenza védőoltást az ..... minden munkavállalója részére. A feladattal megbízott foglalkozás egészségügyi szolgáltató minden évben meghatározza a szükséges mennyiséget és beszerezi a vakcinát. Az oltás nem kötelező, de hangsúlyozni kell a munkavállalók felé ennek előnyeit és egy esetleges influenza pandémia esetén fennálló keresztvédettségi lehetőséget. A szezonális influenza védőoltással kapcsolatos teendőket a feladattal megbízott foglalkozás egészségügyi szolgáltatóval együttműködve az ..... támogatási feladatokért felelős személy/szervezeti egység koordinálja.

A szezonális influenza oltások védőhatásának és a kockázatok megismertetésére tájékoztató, ismeretterjesztő anyagokat kell kiadni.

7. Az antivirális szerek rendelése, tárolása, felírása és terjesztése

Az ..... a kritikus munkakörök esetén, prevencióss céllal biztosítja az antivirális szereket. A kritikus munkaköröket és a hozzá tartozó létszámot a terv 3. számú melléklete tartalmazza.

Az antivirális szerek beszerzését, amennyiben ezek kereskedelmi forgalomban beszerezhetőek, a foglalkozás egészségügyi szolgáltató bevonásával a meghatározott létszám alapján 1 hónapra, +10%-os tartalékolással az ..... feladatokért felelős szervezeti egysége végzi.

7.1. Az antivirális szerek tárolása

Az antivirális gyógyszereket a beérkezése után a foglalkozás egészségügyi szolgáltatónál kell tárolni. A készítmények típusáról, darabszámáról és szavatossági idejéről a foglalkozás egészségügyi szolgáltató nyilvántartást vezet. A készítmények szavatossági idejének lejárt előtti gazdasági tervezési évben gondoskodni kell a csere költségeinek betervezéséről, amennyiben a kereskedelmi forgalomban kaphatóak, a lejárt előtti cseréről, vagy új beszerzésről. Az antivirális gyógyszereket "érzékeny terméként" kell kezelni, az összes releváns, szükséges intézkedéssel.

7.2. Antivirális szerek felírása és terjesztés

Az ..... kritikus munkaköreit ellátó munkavállalók részére az antivirális szereket a kijelölt egészségügyi szolgáltató keresztül központilag biztosítja.

Az ebbe a körbe nem tartozó munkavállalók és családtagjaik részére az antivirális szerek biztosítása az alkalmazott gyógyszer-felírásai és kiadási eljárásokkal összhangban, a hatályos jogi szabályozás szerint történik és lefedik az érintett csoportot.

Az antivirális készítmények preventív alkalmazását csak azt követően kezdheti meg az ..... ha azt az illetékes hatóság engedélyezi.

Az antivirális szerek kiosztásának gyakorlati végrehajtását a terv 4. számú melléklete szabályozza.

7.3. Pre-pandémiás vakcina tárolása, felírása, terjesztése, beadása

Amennyiben az illetékes szervezetektől az ..... tájékoztatást kap arról, hogy a pandémiás vakcina elérhetővé vált, intézkedni kell a beszerzésre és meg kell szervezni az oltások beadását a kritikus munkakörben dolgozó munkavállalók részére. Az oltási kör megegyezik az antivirális szerekkel ellátandók körével.

A beadás módja (orvos adja be, nem szájon át kell bevenni) eltérő kezelést igényel, mint az antivirális készítményeknél. Az oltások beadását a foglalkozás egészségügyi szolgáltató végzi, biztosítani kell a megfelelő számú steril gyógyszer használatos eszközt.

7.4. A pre-pandémiás/ pandémiás vakcinák ellátásának és szállításának szabályai

- A vakcináció során prioritást élveznek a kritikus munkakörökben dolgozók.
- Amennyiben megfelelő mennyiségű vakcina áll rendelkezésre, meg kell szervezni, igény szerint, a nem kritikus munkakörben dolgozók oltását is.
- A vakcinák szállítása és tárolása esetén biztosítani kell a 2-8 °C-os hűtőláncot. Amennyiben ez nem áll rendelkezésre, a felkészülési időszakban gondoskodni kell ezek beszerzéséről.
- Minden vakcinát hűtőszekrényben, 2 – 8 °C hőmérsékleten kell tárolni, a területi szervekhez a szállítást jégakkumulátoros hűtőtáskában kell végrehajtani. Az alábbi számokat a vakcinák tipikus méreteire alapozták, feltételezve, hogy az új vakcina hasonló alakú lesz. Egy dobozba 300 karton fér el. A doboz mérete: 24,5 cm széles,

33,5 cm hosszú, 43 cm magas. Az érintett személyek számától függően kell döntést hozni arról, hogy hány doboz vagy csomag vakcinát tárolnak a hűtőkben.

- Az .....nél a foglalkozás egészségügyi szolgáltató felelős a vakcinák megfelelő tárolásáért. A fentiekkel összhangban a foglalkozás egészségügyi szolgáltató koordinálja a vakcinák eljuttatását és beadását a meghatározott munkavállalókhoz.

8. Egészségügyi maszkok

Az egészségügyi maszkok beszerzést a pandémia 3. fázisában kell megtenni. A szükséges maszkok mennyiségét az 5. számú melléklet tartalmazza.

A pandémia során az FFP2, FFP2D, FFP3, FFP3D, minőségű, egyszer használatos légzésvédő eszközök alkalmazása megengedett (Országos Epidemiológiai Központ, EPINFO 16. évfolyam 20. szám ajánlás).

Jelenleg az ..... az üzemviteli és karbantartási tevékenysége során is alkalmaz egyszer használatos légzésvédő eszközöket. A használt légzésvédők minőségi besorolása FFP2, tehát alkalmazhatók pandémia esetén.

A szükséges légzésvédők mennyiségét úgy kell meghatározni, hogy a termelés biztosításához szükséges munkavállalók ellátását a pandémia első hullámában biztosítani tudjuk.

A tervezési időtartam konzervatív megközelítéssel 8 hét. Műszakonként, ha nem kell folyamatosan viselni a légzésvédőt 1 darab, folyamatos viselés esetén 4 darab légzésvédő felhasználását tételezzük fel.

Amennyiben a kijelölt egészségügyi szolgáltató arra utasítást ad, a pandémiát okozó vírus, vagy más kórokozók fertőzési útvonalainak figyelembe vételével, az egyéni légzésvédők viselését az egészséges munkavállalóknál nem kell elrendelni.

9. Humán erőforrás biztosítási és üzemeltetési-karbantartási valamint kommunikációs tevékenységek tervezése

A termelés folyamatos biztosítása érdekében humán erőforrás biztosítási és üzemeltetési-karbantartási, valamint kommunikációs területen szükséges tervezést végezni. A tervezést jelen szabályozásban nem kell teljes körűen végrehajtani, mivel a veszélyhelyzetek kezelésére rendelkezik az ..... megfelelő tervekkel, melyek meghatározzák az alapvető intézkedéseket és a szükséges erőforrásokat. Jelen tervben, csak a pandémiával kapcsolatos speciális követelményekkel foglalkozunk.

A tervezésnek az alábbiakra kell kiterjednie:

- Meg kell határozni azokat az ..... területén azokat a helyszíneket, melyeket egy pandémia során üzemben kell tartani, illetve be kell zárni.
- Meg kell határozni, hogy az ideiglenesen bezárt részeket mikor és milyen feltételek teljesülése után lehet újra megnyitni.
- Gondoskodni kell a megfelelő mennyiségű fertőtlenítőszerokről és azok további folyamatos beszerzéséről.
- Meg kell határozni az üzembe/cégbe való bejutás és a közösségi érintkezések korlátozásának rendszabályait.
- Fel kell mérni és folyamatosan nyilván kell tartani a megfertőzöttek, távollévők számát, beleértve azokat, akik a munkahelyen betegedtek meg. Szabályozni kell a biztonságos munkába való visszatérés feltételeit a pandémia után. Kiemelt figyelmet kell fordítani a betegek otthon tartása, mivel ez rendkívül fontos a pandémiát okozó vírus, vagy más kórokozók terjedésének megfékezése szempontjából.

- A lehetőségeket figyelembe véve biztosítani kell a kulcsfontosságú alkalmazottaknak az otthoni munkavégzést.
- Meg kell határozni a humán tevékenységért felelős szervezetnél és a gazdasági tevékenységért felelős szervezetnél a munkavégzés irányelveit, a pandémia esetén szükséges minimális feladatrendszert (pl. bérlista, rugalmas munkaidő, kompenzáció, betegség miatti hiányzás).
- Meg kell határozni a pandémiára vonatkozó kommunikációs stratégiát és célokat, amely magába foglalja a többszintű kommunikációs csatornák (website, közösségi média, stb.) alkalmazását. Meg kell határozni a megbízható és aktuális információk kiadásának folyamatát a pandémia különböző időszakában.

9.1. Humán erőforrás biztosítási és üzemeltetési-karbantartási tervezés

Az ..... területén, amíg a pandémiát okozó vírus, vagy más kórokozó helyileg nem válik aktívvá, addig nem szükséges változás a normál működési tevékenységhez képest, csak a 2. számú mellékletben meghatározott felkészülési és néhány szigorító intézkedést kell végrehajtani, bevezetni.

Amikor Magyarországon deklarálják a járványügyi helyzetet, a Nemzeti Népegészségügyi Központ és a védelmi igazgatás illetékes szervezetei tájékoztatást adnak ki. Az országos Pandémiás törzs heti, vagy napi rendszerességgel ül össze, hogy áttekintse a helyzetet és döntsön a pandémia fokozatának le- vagy felminősítéséről. Amennyiben szükséges, elrendelik az országos Pandémiás törzs folyamatos működését.

A ..... védelmi feladatokért felelős személy/szervezeti egység vezetője a pandémia időtartama alatt napi rendszerességgel értékeli a kialakult helyzetet és javaslatot tesz a szükséges intézkedésekre a 2. számú mellékletben leírtak szerint. A szükséges intézkedések bevezetését a Pandémiás vezetői csoport hagyja jóvá.

Amennyiben valamely üzemszámkarbantartás előtt áll, meg kell vizsgálni, hogy mennyi ideig működtethető még, akár csökkentett teljesítménnyel is. Amennyiben további üzemeltetés nem lehetséges, gondoskodni kell az üzemszámkarbiztonságos leállításáról.

Amennyiben valamely gépen/üzemszámkarban tervszerű karbantartási tevékenység folyik, meg kell vizsgálni, hogy a karbantartást be lehet-e fejezni, vagy azt fel kell függeszteni és a pandémia lezajlása után kell a karbantartási tevékenységet befejezni.

Üzemzavar, baleset esetén az érvényes ..... szabályozások szerint kell eljárni. Ezen feladatok végrehajtását úgy kell megszervezni és biztosítani, hogy azt a pandémia hatásai ne veszélyeztethessék.

Az üzemeltetés során végrehajtandó ellenőrzéseket lehetőség szerint halasztani kell a pandémia időszakában.

9.1.1 Üzleti terv a pandémia helyi kialakulásának esetén

A pandémia helyi kialakulásának esetén, minden olyan tevékenység, mely nem szükséges a .termeléshez felfüggesztésre kerül.

Az .....-nél az üzleti, szakmai és tanulmányi utakat korlátozni kell, azonban kivételt képeznek ez alól a pandémiás feladatok végrehajtásához elengedhetetlen utazások.

A .....termeléshez szükséges munkavállalókon kívül, minden munkavállalónak fel kell függeszteni a munkavégzési kötelezettségét és meg kell tiltani a munkahelyre történő belépését a pandémia időtartama alatt. Ahol lehetséges ott el kell rendelni a távmunka végzést (home office), amihez használni kell a rendelkezésre álló távoli elérési biztosító informatikai technológiákat és a telefonos kommunikációt.

A .....humánpolitikáért felelős személye/szervezeti egysége a kulcsfontosságú munkavállalók listáját felülvizsgálja és a vezetők javaslata alapján helyesbíti, ha a kijelölt munkavállalók személyében változás történt.

9.1.2. Betegség miatti hiányzás és távolmaradás

A pandémia meghatározott időszakában (2. számú mellékletben leírt intézkedés szerint) a .....humánpolitikai feladatokért felelős személye/szervezeti egysége köteles minden nap 09.00-ig az előző napi hiányzásokról – munkavállaló - szervezet bontásban - kimutatást készíteni és azt a Vezetési csoport részére átadni. A kimutatásban külön jelölni kell a kulcsfontosságú munkavállalókat.

A munkavállalók figyelmét fel kell hívni arra, hogy azonnal kötelesek bejelenteni, ha nem tudnak munkába állni lehetőleg úgy, hogy a távollét indokát is megadják.

A foglalkozás egészségügyi szolgáltató biztosítja az egészségügyi konzultációkat, valamint felkészül a betegséggel és sürgős esetekkel kapcsolatos tanácsadásra, szükség esetén gondoskodik a megbetegedettek az országos tisztifőorvos által kiadott eljárásrend szerint való sorsáról.

Azon munkavállalók, akik betegek lesznek vagy a betegség tüneteit vélik magukon felfedezni, azonnal kötelesek azt a munkahelyi vezetőjük felé jelezni és a munkát befejezni és a foglalkozás egészségügyi orvosnál jelentkezni. A megbetegedett munkavállalók teljes gyógyulásig nem állhatnak munkába.

9.1.3. Telephelyekre történő belépés korlátozása

A pandémia magyarországi regionális bekövetkezése után az ..... területére történő bejutás korlátozását rendelheti el a Pandémiás vezetési csoport. A .....rendészeti feladatokért felelős szervezetének vezetője intézkedik, hogy a területre csak azok léphessenek be, akik a termelés fenntartásával kapcsolatos tevékenységet végeznek. Meg kell határozni a belépési jogosultságokat és itt kell módosítani, ha változás, vagy többlet belépési igény van. Ehhez a 24 órás ügyeletet kell biztosítani.

A hatóságok területre történő bejutását járvány estén sem lehet korlátozni, de fel kell hívni a figyelmüket arra, hogy csak a szükséges mértékben lépjenek a területre.

Az üzemlátogatásokat, szakmai gyakorlatokat fel kell függeszteni.

A beléptetési pontokon figyelmeztető táblákat kell kihelyezni, melyen a pandémiával kapcsolatos intézkedéseket, közléseket, korlátozásokat jelenítik meg.

Az információkat párhuzamosan meg kell jeleníteni a belső rendszeren és az ..... web-es honlapján is.

9.1.4. Emberek közötti fertőzés megakadályozása

Ahol lehetséges ott el kell rendelni, hogy egy légtérben csak a minimálisan szükséges létszámú munkavállaló tartózkodjon.

Külső partnerek fogadása csak a legszükségesebb esetekben engedélyezett.

A munkavállalók munkába járását az utazás során való megfertőződés minimalizálása, elkerülése érdekében, az ..... biztosítja cégautóval, vagy saját gépjárművel történő bejárás esetén a költségek megtérítésével.

A járvány ideje alatt a tárgyalások számát minimalizálni kell és a munkavállalók kapcsolattartását inkább az e-mailes, videokonferenciás és telefonos kommunikációra kell alapozni.

A járvány idején a fertőzések megakadályozására, ahol csoportos munkavégzés történik, helyzetértékelés alapján el kell rendelni a légzésvédők, illetve ha szükséges egyéb

védőeszközök alkalmazását. A légzésvédők alkalmazását a foglalkozás egészségügyi szolgáltató utasításai alapján kell végrehajtani. A légzésvédőket és egyéb védőeszközöket az ..... biztosítja. Ki kell helyezni légzésvédőket és egyéb védőeszközöket a belépési pontokon és a csoportos munkavégzésre kijelölt munkahelyeken. Ugyanezen helyeken zárt, lábpedálos gyűjtőket kell kihelyezni a használt maszkok, védőeszközök összegyűjtésére. A használt eszközöket fertőző veszélyes hulladékként kell kezelni az érvényes előírások szerint. A légzésvédők és egyéb védőeszközök kihelyezési helyeit a 6. számú melléklet tartalmazza.

9.1.5. Takarítás és fertőtlenítés

Pandémia esetén az ..... területén el kell rendelni a fokozott fertőtlenítést és takarítást. A takarítás megszervezéséért és a fertőtlenítőszeres biztosításáért a .....szolgáltatási feladatok ellátásáért felelős szervezeti egysége felel.

Kiemelten kell kezelni és fel kell hívni a munkavállalók figyelmét a gépjárművek rendszeres fertőtlenítésére és takarítására.

A forgalmas csomópontokra (beléptetési pontok, étkeзде, látogatóközpont, stb.) ahol sok ember megfordul, érintésmentes kézfertőtlenítő adagolókat kell kihelyezni. A kézfertőtlenítő adagolókat ellenőrzése és feltöltése a ..... felelős szervezeti egység készenlétének feladata. A vizesblokkokban fertőtlenítőszeres kézmosás lehetőségét kell biztosítani.

Abban az esetben, ha bármelyik munkavállaló megbetegedést jelent be, illetve a betegség tüneteit már a munkahelyén érezte, akkor a munkahelyet sürgősen fertőtleníteni kell, még mielőtt más munkavállaló az adott helyiségben a munkát megkezdene. Fontos feladat a helyiség átszellőztetése is.

A takarító személyzet részére megfelelő védőruházatot és légzésvédőt kell biztosítani az alábbiak szerint: hosszúujjas, zártmandzsettás, egyszer használatos védőruha; egyszer használatos nem steril kesztyű; FFP2 minőségű légzésvédő; védőszemüveg; sapka.

9.2. Kommunikációs Tervezés

A kommunikációs alapelveket az ..... kommunikációra vonatkozó fejezetei tartalmazzák. A speciális feladatok itt kerültek szabályozásra.

9.2.1. Belső kommunikációs célkitűzések

- Az .....-nek a belső tájékoztatási lehetőségeit felhasználva kell tájékoztatást nyújtani a pandémiával kapcsolatosan végrehajtott és tervezett feladatokról, a kockázatokról és a pandémia esetén hozott intézkedésekről. Ezeket az információkat el kell juttatni az ..... területén munkát végző beszállítókhoz is.
- Az ..... munkavállalóival éreztetni kell, hogy kiemelten kezelik a munkavállalók egészségének védelmét, ennek érdekében hatékony kommunikációt és párbeszédet kíván folytatni a munkavállalókkal.
- Növelni kell a pandémiával kapcsolatos tájékozottságot, és megismertetni az erre vonatkozó közegészségügyi információk forrásait és irányelveit.

9.2.2. Külső kommunikációs célkitűzések

- Biztosítani kell, hogy az ..... pozitív külső megítélése egy pandémia esetén sem csökkenjen. Ki kell hangsúlyozni, hogy a biztonság és a munkavállalók egészségének védelme a legfontosabb és ez nem gazdasági kérdés az ..... részéről.
- Biztosítani kell, hogy az ..... külső partnerei kellő időben és tartalommal tájékoztatást kapjanak a pandémiás tervezésről, intézkedésekről.

- Biztosítani kell az ..... belső pozitív megítélésének fenntartását, a munkavállalók számára biztosított antivirális készítményekkel, gyógyszerekkel és a vakcinák alkalmazása során esetleg felmerülő mellékhatások minimalizálásával.

9.2.3 Kommunikációs stratégia

A kommunikációs stratégia azonos az egyéb veszélyhelyzetekben alkalmazott kommunikációs stratégiával.

A kommunikációs feladatokat a tájékoztatásért felelős személye/szervezeti egysége végzi.

A kríziskommunikációs tervet évente felül kell vizsgálni, és frissíteni kell, amennyiben olyan változás következik be, amely lényegesen módosítja a pandémia esetén szükséges kommunikációs intézkedéseket.

9.2.4. A kommunikáció alapelvei

A kríziskommunikáció során az alábbiakra helyezük a hangsúlyt:

- Az ..... minden munkavállalója legyen tisztában azzal, hogy az ..... felkészült és megfelelő tervekkel és eszközökkel rendelkezik a potenciális, vagy ténylegesen bekövetkező egészségügyi krízishelyzetek kezelésére.
- A globális pandémiára való felkészülés, illetve az pandémiát kezelő tevékenységek végrehajtása során mindig a munkavállalók érdekeit tartjuk szem előtt.
- Egyértelműen el kell magyarázni az ..... szerepét egy pandémia kezelésében.
- Ki kell hangsúlyozni, hogy az ..... felelősséggel tartozik a munkavállalók egészségének védelméért.
- Az ..... egy pandémia kapcsán felmerülő feladatok és a tervezés során a lehető legnagyobb mértékű átláthatóságra törekszik.

1. számú melléklet: Pandémia fázisai a WHO definíciója szerint

WHO fázisbeosztás		
Inter-pandémiás időszak		
1. fázis	Állati eredetű vírusok és egyéb járványos megbetegedések által okozott emberi megbetegedéseket nem jelentenek.	
2. fázis	Házi, vagy vadon élő állatok között terjedő vírusok és egyéb járványos megbetegedések emberi megbetegedést idéznek elő, és ezért ez lehetséges pandémiás fenyegetést jelent.	
3. fázis	Az állati, vagy emberi-állati reasszortáns vírusok, és egyéb járványok szórványos megbetegedéseket, vagy kisebb eset-halmozódásokat okoznak emberek között, de még nem képesek olyan hatékonyan emberről emberre terjedni, hogy a lakosság körében folyamatosan járványokat okozzanak.	
Pandémiás riasztás időszaka		
4. fázis	Egy meghatározott, állati, vagy emberi-állati reasszortáns vírus és egyéb járványos megbetegedések bizonyítottan képesek emberről emberre hatékonyan terjedni, és egy adott országban a lakosság körében folyamatosan járványokat okozni.	
5. fázis	Az emberi megbetegedések nagyobb góccokban jelentkeznek, de az emberről emberre történő terjedés még mindig csak kis területre korlátozódik, ami arra utal, hogy a vírus és egyéb járványos megbetegedések egyre jobban adaptálódnak az emberi szervezethez, de az emberre történő terjedési képessége még nem tökéletes.	
Pandémiás időszak		
6. fázis	6. a.	A pandémia vírus altípus és egyéb járványos megbetegedések folyamatosan képesek a lakosság körében járványokat okozni legalább két WHO régióban, amelyek egyike sem a WHO Európai Régiója.
	6. b.	A pandémia vírus és egyéb járványos megbetegedések folyamatosan képesek a lakosság körében járványokat okozni legalább két WHO régióban, ezek közül az egyik a WHO Európai Régiója.
	6. c.	A pandémia vírus és egyéb járványos megbetegedések folyamatosan képesek a lakosság körében járványokat okozni egy másik WHO régió legalább egy országában.
	6. d.	A vírus és egyéb járványos megbetegedések Magyarországon regionális járványt okoznak.
	6. e.	A vírus és egyéb járványos megbetegedések Magyarországon országos járványt okoznak.
A járvány csúcsát követő időszak	A vírus és egyéb járványos megbetegedések által okozott megbetegedések előfordulási gyakorisága a megfelelő surveillance-szal rendelkező országok többségében a járvány csúcsán tapasztalt szint alá csökken.	
Lehetséges következő járványhullám	A pandémiát okozó vírus és egyéb járványos megbetegedések előfordulási gyakorisága a megfelelő surveillance-szal rendelkező országok többségében újból emelkedik.	
Pandémiát követő időszak	A vírus és egyéb járványos megbetegedések előfordulása a megfelelő surveillance-szal rendelkező országok többségében a szezonális influenza és egyéb járványos megbetegedések előfordulási gyakoriságának alapszintjére tér vissza.	

2. számú melléklet: Intézkedési táblázat

INTÉZKEDÉSEK A 3. FÁZISBAN

Intézkedések:

- a) Pandémiás időszakban alkalmazásra kerülő, az illetékes hatóság által javasolt védőeszközök, gyógyszerek mennyiségének meghatározása és a változások évente történő pontosítása.

Felelős: a humánpolitikai feladatokért felelős személy/szervezeti egység, közreműködik: foglalkozás egészségügyi szolgáltató

Határidő: félévente, folyamatosan

- b) Pandémiás időszakban az ..... és a külső szervezetek riasztási, kapcsolattartási pontjainak a meghatározása, és rögzítése, változások követése.

Felelős: a baleset-elhárítási feladatokért felelős személy/szervezeti egysége

Határidő: folyamatos

- c) Kritikus munkakörök, illetve a hozzá tartozó létszámok meghatározása és folyamatos karbantartása.

Felelős: a humánpolitikai feladatokért felelős személy/szervezeti egység, közreműködik minden vezető

Határidő: folyamatos

- d) Az ..... pandémiás terv elkészítése, évenkénti felülvizsgálata.

Felelős: a baleset-elhárítási feladatokért felelős szervezeti egysége

Határidő: folyamatos

- e) Antivirális szerek, gyógyszerek és védőeszközök beszerzése a meghatározott létszámra, lejárati estén cseréje.

Felelős: a humánpolitikai feladatokért felelős személy/szervezeti egység, foglalkozás egészségügyi szolgálat

Határidő: folyamatos

- f) Szezonális influenzaoltások megszervezése, végrehajtása.

Felelős: foglalkozás egészségügyi szolgáltató

Határidő: folyamatos

- g) Pandémiával és a védekezéssel kapcsolatos felvilágosítás és tájékoztatás végrehajtása.

Felelős: foglalkozás egészségügyi szolgáltató, tájékoztatásért felelős szervezet

Határidő: folyamatos

- h) A kritikus munkakörökben foglalkoztatott személyek pandémiával kapcsolatos felkészítése és oktatása.

Felelős: foglalkozás egészségügyi szolgáltató

Határidő: folyamatos

INTÉZKEDÉSEK A 4. FÁZISBAN

Belépési időpontja → önállóan az ismérvek alapján, vagy az illetékes hatóság bejelentése után

Intézkedések:

- a) A Pandémiás vezetési csoport figyelemmel kíséri a pandémia terjedését a felkészülés helyzetét és egyeztet a kialakult helyzetről és a végrehajtandó feladatokról. Javaslatot tesznek a menedzsment felé a szükséges intézkedésekre.

Felelős: a védelmi feladatokért felelős személy/szervezeti egység **vezetője**

Határidő: a pandémia 4. fázisába történő belépést követően

- b) ..... Pandémiás tervének aktualizálása, ha szükséges.

Felelős: a baleset-elhárítási feladatokért felelős szervezeti egysége

Határidő: a pandémia 4. fázisába történő belépést követően

- c) Tájékoztató kiadása a kialakult pandémiás helyzetről és az elkövetkezendő időszak feladatairól a munkavállalók felé.

Felelős: a baleset-elhárítási feladatokért felelős szervezeti egysége

Határidő: folyamatos

- d) Kritikus munkakörök felülvizsgálata, pontosítása. Felkészülés az esetleges munkaerő kiesés helyettesítésére, pótlására.

Felelős: a humánpolitikai feladatokért felelős személy/szervezeti egység, közreműködik, vezetők

Határidő: a pandémia 4. fázisába történő belépést követően

- e) Antivirális szerek, gyógyszerek és védőeszköz készletek felmérése, ellenőrzése. Az igényeknek megfelelően intézkedés a hiány pótlására, beszerzésre.

Felelős: foglalkozás egészségügyi szolgáltató

Határidő: a pandémia 4. fázisába történő belépést követően

- f) Szezonális influenzaoltás biztosítása, amennyiben a rendszeres oltás mellett többlet igény merül fel

Felelős: foglalkozás egészségügyi szolgáltató

Határidő: a pandémia 4. fázisába történő belépést követően

- g) Forgalomba helyezett vakcina, gyógyszerek beszerzésének indítása, szükség szerinti alkalmazása.

Felelős: foglalkozás egészségügyi szolgáltató vezetője

Határidő: vakcina beszerezhetősége után

- h) A foglalkozás egészségügyi szolgáltatóvezetője folyamatosan kapcsolatot tart az országos és területi járványügyi és egészségügyi szervezetekkel, folyamatos tájékoztatja a Pandémiás vezetői csoport vezetőjét a járvány helyzetről.

Felelős: foglalkozás egészségügyi szolgáltató vezetője

Határidő: folyamatos

INTÉZKEDÉSEK AZ 5. FÁZISBAN

Belépési időpontja →önállóan az ismérvek alapján, vagy az illetékes hatóság bejelentése után

Intézkedések (amennyiben az előző fázis intézkedései nem kerültek végrehajtásra azokat el kell végezni):

- a) A foglalkozás egészségügyi szolgáltató támogatja a pandémiával kapcsolatos feladatokat, és válaszolnak az antivirális szerek, gyógyszerek és védőoltások alkalmazásra vonatkozó speciális kérdésekre.

Felelős: foglalkozás egészségügyi szolgáltató vezetője

Határidő: folyamatos

- b) A pandémiával kapcsolatos kommunikáció fokozása.

Felelős: a tájékoztatási feladatokért felelős szervezeti egység vezetője,
Határidő: folyamatos

- c) Amennyiben elérhető a vírus vagy más kórokozó elleni pandémiás vakcina, gyógyszer, intézkedés annak beszerzésére és a mielőbbi alkalmazására.

Felelős: foglalkozás egészségügyi szolgáltató vezetője
Határidő: vakcina elérhetősége után azonnal

- d) Folyamatosan figyelemmel kell kísérni az egyéni védőeszközök mennyiségét. Amennyiben a készletek elérik az előírt készlet 50 %-t, intézkedni kell a beszerzésre.

Felelős: a baleset-elhárítási feladatokért felelős szervezeti egysége
Határidő: folyamatos

INTÉZKEDÉSEK A 6. FÁZIS „A” SZINTEN

A pandémiát okozó vírus, vagy más kórokozók folyamatosan képesek a lakosság körében járványokat okozni legalább két WHO régióban, amelyek egyike sem a WHO Európai Régiója.

Belépési időpontja →önállóan az ismérvek alapján, vagy az illetékes hatóság bejelentése után

Intézkedések (amennyiben az előző fázis(ok) intézkedései nem kerültek végrehajtásra azokat el kell végezni):

- a) A munkavállalók tájékoztatása a pandémia idején végzendő tevékenységekről, azok tartalmáról, a munkakörök helyettesítési rendjéről, az egyéni védőeszközök használatáról, a magatartási szabályokról, a járvánnyal kapcsolatos ismeretekről, a védekezés módszereiről, a tünetek észlelése esetén a teendőkről.

Felelős: Pandémiás vezetési csoport vezetője, közreműködik: a tájékoztatási feladatokért felelős szervezeti egysége, foglalkozás egészségügyi szolgáltató
Határidő: a pandémia 6/a fázisába történő belépést követően

- b) A kritikus munkakörökben foglalkoztatott személyek pandémiával kapcsolatos tájékoztatásának fokozása.

Felelős: Pandémiás vezetői csoport vezetője, közreműködik: foglalkozás egészségügyi szolgáltató, vezetők
Határidő: a pandémia 6/a fázisába történő belépést követően

INTÉZKEDÉSEK A 6. FÁZIS „B” SZINTEN

A pandémiát okozó vírus, vagy más kórokozók folyamatosan képesek a lakosság körében járványokat okozni legalább két WHO régióban, ezek közül az egyik a WHO Európai Régiója.

Belépési időpontja →önállóan az ismérvek alapján, vagy az illetékes hatóság bejelentése után

Intézkedések (amennyiben az előző fázis(ok) intézkedései nem kerültek végrehajtásra azokat el kell végezni):

- a) Az ..... munkavállalóinak külföldre utazásának, illetve külföldi személyek fogadásának minimalizálása, illetve utazási és fogadási korlátozás bevezetése a pandémiával érintett országokba.

Felelős: vezetők
Határidő: a pandémia 6/b fázisába történő belépést követően

- b) A szükséges védőfelszerelések, eszközök, gyógyszerek ellenőrzése, szükség esetén kiegészítése.

Felelős: Pandémiás vezetői csoport vezetője, közreműködik: foglalkozás egészségügyi szolgáltató, , a baleset-elhárítási feladatokért felelős szervezeti egysége

Határidő: a pandémia 6/b fázisába történő belépést követően

INTÉZKEDÉSEK A 6. FÁZIS „C” SZINTEN

A pandémiát okozó vírus, vagy más kórokozók Magyarországon a lakosság körében járványosan terjednek.

Belépési időpontja →önállóan az ismérvek alapján, vagy az illetékes hatóság bejelentése után

Intézkedések (amennyiben az előző fázis(ok) intézkedései nem kerültek végrehajtásra azokat el kell végezni):

- a) A termelés biztosításához szükséges anyagok és eszközök felmérése, szükség szerinti készletek felhalmozása, esetleg a meglévő készletek növelése.

Felelős: vezetők

Határidő: a pandémia 6/c fázisába történő belépést követően

- b) Az épületekre vonatkozó zárási tevékenység áttekintése, az őrzés-védelmi feladatok megszervezése.

Felelős: a rendészeti feladatokért felelős szervezeti egység vezetője

Határidő: a pandémia 6/c fázisába történő belépést követően

INTÉZKEDÉSEK A 6. FÁZIS „D” SZINTEN

A pandémiát okozó vírus, vagy más kórokozók Magyarországon regionális járványt okoznak.

Belépési időpontja →önállóan az ismérvek alapján, vagy az illetékes hatóság bejelentése után

Intézkedések (amennyiben az előző fázis(ok) intézkedései nem kerültek végrehajtásra azokat el kell végezni):

- a) Karbantartási és üzemviteli tevékenységek felülvizsgálata, lehetséges korlátozások megvizsgálása.

Felelős: a biztonsági, karbantartási és üzemeltetési feladatokért felelős szervezeti egységeinek vezetői

Határidő: a pandémia 6/d fázisába történő belépést követően

- b) A humán feladatok végrehajtásáért felelős szervezeti egysége megkezdi a betegségek és a munkahelyi hiányzások nyilvántartását és napi jelentést készít minden nap 09.00-ig az előző napi hiányzásokról.

Felelős: a humán feladatok végrehajtásáért felelős szervezeti egység vezetője

Határidő: a pandémia 6/a fázisába történő belépést követően folyamatosan

- c) Kritikus munkakörben dolgozók saját gépjárművel történő munkába járási lehetőségének felmérése, illetve más nem tömegközlekedési eszközzel történő beszállítás megszervezése (cégautók átcsoportosítása, stb.).

Felelős: vezetők

Határidő: a pandémia 6/d fázisába történő belépést követően

- d) Az ..... belüli tömegrendezvények (előadások, oktatások, továbbképzések, gyűlések, ünnepek, üdülések, sportrendezvények, stb.) betiltása.

Felelős: Pandémiás vezetési csoport

Határidő: a pandémia 6/d fázisába történő belépést követően

- e) Üzemanyag készletek feltöltése, felkészülés arra, hogy a céges autók tankolását a belső üzemanyagtöltő állomásról kell biztosítani.

Felelős: a logisztikai feladatokért felelős szervezeti egységének vezetője

Határidő: a pandémia 6/d fázisába történő belépést követően

- f) Tartós élelmiszerek beszerzése a munkára kötelezett munkavállalók élelmezésére.

Felelős: a logisztikai feladatokért felelős szervezeti egységének vezetője

Határidő: a pandémia 6/d fázisába történő belépést követően

- g) ... telephelyén az üzemlátogatások felfüggesztése.

Felelős: a tájékoztatási feladatokért felelős szervezeti egységének vezetője

Határidő: a pandémia 6/d fázisába történő belépést követően

- h) A munkavállalók fokozott ellenőrzése a be és kiléptetési pontokon, önellenőrzésre (lázmérésre, csekklista kitöltésére) való felszólítása.

Felelős: Pandémiás vezetési csoport vezetője, közreműködik: a rendészeti feladatokért felelős szervezeti egység vezetője

Határidő: a pandémia 6/d fázisába történő belépést követően

- i) A fertőző, vagy betegséggyanús személy(ek) azonnali kivonása a munkából.

Felelős: foglalkozás egészségügyi szolgáltató vezetője, közreműködnek: munkahelyi vezetők

Határidő: a pandémia 6/d fázisába történő belépést követően

- j) Felkészülés a híradás, riasztás saját eszközökkel történő biztosítására.

Felelős: a hírközlési feladatokért felelős szervezeti egységének vezetője

Határidő: a pandémia 6/d fázisába történő belépést követően

INTÉZKEDÉSEK A 6. FÁZIS „E” SZINTEN

A pandémiát okozó vírus, vagy más kórokozók Magyarországon országos járványt okoznak.

Belépési időpontja →illetékes hatóság bejelentése után

Intézkedések (amennyiben az előző fázis(ok) intézkedései nem kerültek végrehajtásra azokat el kell végezni):

- a) Vészhelyzeti működés elrendelése az .....-nél (potenciális veszélyhelyzet)

Felelős: pandémiás csoport vezető

Határidő: a pandémia 6/e fázisába történő belépést követően

- b) Védőeszközök használatának, higiéniai intézkedések operatív szinten történő elrendelése az ..... telephelyén.

Felelős: pandémiás csoport vezető

Határidő: a pandémia 6/e fázisába történő belépést követően

- c) A 24 órás helyszíni vezetési csoport elrendelése.

Felelős: pandémiás csoport vezető

Határidő: a pandémia 6/e fázisába történő belépést követően

d) Megerősített orvosi ügyelet

Felelős: foglalkozás egészségügyi szolgálat

Határidő: a pandémia 6/e fázisába történő belépést követően

e) Az üzemviteli, karbantartási tevékenységek csökkentése, korlátozása úgy, hogy azok a biztonságot ne veszélyeztessék.

Felelős: pandémiás csoport vezető

Határidő: a pandémia 6/e fázisába történő belépést követően

f) Kritikus munkakörök dolgozóinak saját gépjárművel történő munkába járásának elrendelése, parkolóhely biztosítása.

Felelős: pandémiás csoport vezető

Határidő: a pandémia 6/e fázisába történő belépést követően

g) Intézkedni kell az egyéni védőeszközök (maszkok, kesztyűk, stb.), és a veszélyes hulladékgyűjtők kihelyezésére a belépési pontokon és munkahelyeken.

Felelős: pandémiás csoport vezető

Határidő: a pandémia 6/e fázisába történő belépést követően

h) Az üzemi konyhák, étkezők ideiglenes bezárása, vagy korlátozott, meghatározott működése, működtetése.

Felelős: pandémiás csoport vezető

Határidő: a pandémia 6/e fázisába történő belépést követően

i) Értekezletek, több munkavállaló személyes jelenlétét feltételező tevékenységek tilalma (kivéve a .....-termeléshez és a biztonság fenntartásához kapcsolódó csoport munka). Az irányítást és kapcsolattartást alapvetően telefonon, illetve interneten, belső rendszeren keresztül kell végrehajtani, ahol ez lehetséges.

Felelős: pandémiás csoport vezető

Határidő: a pandémia 6/e fázisába történő belépést követően

j) Kritikus munkakörben dolgozók szabadságolások felfüggesztése, lakóhely elhagyás korlátozásának bevezetése (lakáskészenlét), valamint az elérhetőségük pontosítása.

Felelős: pandémiás csoport vezető

Határidő: a pandémia 6/e fázisába történő belépést követően

k) Fokozott fertőtlenítés elrendelése, higiéniai rendszabályok bevezetése, elrendelése.

Felelős: pandémiás csoport vezető

Határidő: a pandémia 6/e fázisába történő belépést követően

l) Felkészülés a szolgáltatások korlátozásából adódó ellátási problémák kezelésére (üzemanyag, élelmiszer, hírközlés, stb.).

Felelős: pandémiás csoport vezető

Határidő: a pandémia 6/e fázisába történő belépést követően

m) Amennyiben az országos hírközlő rendszereken átviteli problémák jelentkeznek áttérés a saját hírközlő rendszerre, a riasztás, tájékoztatás folyamatosságának biztosítása érdekében.

Felelős: pandémiás csoport vezető

Határidő: a pandémia 6/e fázisába történő belépést követően

n) Kényszer állásidők elrendelése a nem kritikus munkakörökben.

Felelős: vezérigazgató, közreműködik: ahumán feladatok végrehajtásáért felelős szervezeti egység vezetője

Határidő: a pandémia 6/e fázisába történő belépést követően

INTÉZKEDÉSEK A PANDÉMIA CSÚCSÁT KÖVETŐ IDŐSZAK SZINTEN

A pandémia első hullámának lezajlása Magyarországon.

Belépési időpontja → illetékes hatóság bejelentése után

Intézkedések:

- a) Meg kell vizsgálni, hogy mely intézkedéseket kell továbbra is életben tartani a pandémia további időszakában. Ennek megfelelően kell a tevékenységet tovább folytatni.

Felelős: pandémiás csoport vezető

Határidő: azt követően, hogy az illetékes hatóság bejelenti a pandémia csúcsát követő időszakot

- b) A két pandémia hullám közötti időszakban a korlátozások felülvizsgálata, amennyiben lehetséges feloldása.

Felelős: pandémiás csoport vezető

Határidő: azt követően, hogy az illetékes hatóság bejelenti a pandémia csúcsát követő időszakot

- c) Felkészülés a pandémia következő hullámára.

Felelős: pandémiás csoport vezető

Határidő: azt követően, hogy az illetékes hatóság bejelenti a pandémia csúcsát követő időszakot

INTÉZKEDÉSEK A LEHETSÉGES KÖVETKEZŐ PANDÉMIA HULLÁM IDŐSZAK SZINTEN

Belépési időpontja → illetékes hatóság bejelentése után

Intézkedések:

Meg kell vizsgálni, hogy milyen intézkedéseket kell újból bevezetni a pandémia további időszakában. Ennek megfelelően kell a tevékenységet tovább folytatni. Az intézkedések megegyeznek a 6. fázisban végrehajtott intézkedésekkel.

INTÉZKEDÉSEK A PANDÉMIÁT KÖVETŐ IDŐSZAKBAN

Belépési időpontja → illetékes hatóság bejelentése után

Intézkedések:

- a) Veszélyhelyzeti működés megszüntetése.

Felelős: pandémiás csoport vezető

Határidő: azt követően, hogy az illetékes hatóság bejelenti a pandémia végét

- b) A pandémia végének kihirdetése, a munkavállalók tájékoztatása.

Felelős: pandémiás csoport vezető

Határidő: azt követően, hogy az illetékes hatóság bejelenti a pandémia végét

- c) A pandémiával kapcsolatban hozott intézkedések, korlátozások feloldása, intézkedés a normál helyzet visszaállítására.

Felelős: pandémiás csoport vezető

Határidő: azt követően, hogy az illetékes hatóság bejelenti a pandémia végét

- d) A pandémiás csoport működésének megszüntetése, alaphelyzet visszaállítása.

Felelős: pandémiás csoport vezető

Határidő: azt követően, hogy az illetékes hatóság bejelenti a pandémia végét

Oldal 55 / 73

- e) A védekezéshez felhasznált készletek, illetve a termeléshez szükséges készletek pótlása.

Felelős: a baleset-elhárítási feladatok végrehajtásáért felelős szervezeti egység
Határidő: azt követően, hogy az illetékes hatóság bejelenti a pandémia végét

- f) A pandémia felszámolásával kapcsolatban tett intézkedések értékelése, a szükséges javítóintézkedések meghozása, a tapasztalatok visszacsatolása.

Felelős: a baleset-elhárítási feladatokért felelős szervezeti egység vezetője
Határidő: azt követően, hogy az illetékes hatóság bejelenti a pandémia végét

3. számú melléklet: Kritikus munkakörök, létszámszükséglet

.....termeléshez, ... fenntartásához szükséges személyzet

Üzemvitelért felelős szervezet

Ssz.	Munkakör	Létszám	Műszakos I/N
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
össz létszám (x műszak):			

Karbantartásért felelős szervezet

Ssz.	Munkakör	Létszám	Szervezet	Műszakos I/N	
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

Ssz.	Munkakör	Létszám	Szervezet	Műszakos I/N	
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
21.					
22.					
23.					
24.					
25.					
26.					
27.					
28.					
29.					
30.					
31.					
32.					
33.					
34.					
35.					
36.					
37.					
38.					
39.					
40.					
41.					
42.					
43.					
44.					
45.					
46.					
47.					
48.					
49.					
50.					
51.					
52.					
53.					
54.					

Ssz.	Munkakör	Létszám	Szervezet	Műszakos I/N	
55.					
56.					
57.					
58.					
59.					
60.					
61.					
62.					
63.					
64.					
65.					
Összesen:					

Műszaki támogatásért felelős szervezet

Ssz.	Munkakör	Létszám	Műszakos I/N	
1.				
Összesen				

Kommunikációért és humán tevékenységért felelős szervezetek

Ssz.	Munkakör	Létszám	Szervezet	Műszakos I/N	
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
Összesen:					

Gazdasági tevékenységért felelős szervezet

Ssz.	Munkakör	Létszám	Szervezet	Műszakos I/N	
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					

Ssz.	Munkakör	Létszám	Szervezet	Műszakos I/N	
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
Összesen					

Működés Támogatásért felelős szervezet

Ssz.	Munkakör	Létszám	Szervezet	Műszakos I/N	
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
Összesen:					

Biztonsági tevékenységért felelős szervezet

Ssz.	Munkakör	Létszám	Szervezet	Műszakos I/N	
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					

Ssz.	Munkakör	Létszám	Szervezet	Műszakos I/N	
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
Összesen:					

Egyéb tevékenységért felelős szervezetek

Ssz.	Munkakör	Létszám	Szervezet	Műszakos I/N	
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
Összesen:					

Veszélyhelyzet kezeléséhez szükséges személyzet

A fent megadott személyzetből kell összeállítani veszélyhelyzet esetén!

Mindösszesen szükséges személyzet:

4. számú melléklet: Antivirális szerek és egészségvédelmi maszkok mennyiségének kalkulációja

Antivirális szerek:

Megnevezés	Mennyiség	Megjegyzés
	-	
	-	-
	-	

Légzésvédők:

Megnevezés	Mennyiség	Megjegyzés
FFP2 légzésvédő		

5. számú melléklet: Antivirális szerek kiosztásának szabályozása

..... a kritikus munkakörben foglalkoztatott munkavállalók részére központilag a kijelölt egészségügyi szolgáltatón keresztül biztosítja az antivirális gyógyszereket, azok számára, akik védőoltásban nem részesültek.

Az antivirális gyógyszerek kiosztásának feltétele, hogy az illetékes hatóság elrendelje a kiosztást, valamint a kritikus munkakörben meghatározott munkavállalók névszerinti meghatározása megtörténjen, és rendelkezésre álljon egy lista megfelelő információval (név, törzsszám, beosztás, szervezet, elérhetőség) és az antivirális szerek beszerezhetőek legyenek, vagy a telephelyen, rendelkezésre álljanak.

Az antivirális gyógyszer kiosztása és bevétele orvosilag ellenőrzött formában, az egészségügyi személyzet jelenlétében történhet meg. Csak a napi adag gyógyszer kerül kiosztásra. A gyógyszerek kiosztását a foglalkozás egészségügyi szolgáltató rendelőjében kell végrehajtani.

Azon munkavállaló(k) aki nem vette be, vagy a felszólítás ellenére sem jelenik meg a gyógyszer bevitelére, a munkavégzéstől el kell tiltani.

Az antivirális szerek kiosztásának, használatának szabályozása az alábbiak szerint történik:

1. Az előre tárolt gyógyszer mennyiség beszállítása a VVP-ről a foglalkozás egészségügyi szolgáltató rendelőjébe.
Felelős: támogató részleg.
2. A kritikus munkakörben foglalkoztatott munkavállalói lista átadása
Felelős: a humán feladatok végrehajtásáért felelős szervezeti egység vezetője
3. A belső rendszeren keresztül felhívás közzététele a kritikus munkakörben foglalkoztatott munkavállalók részére a gyógyszer átvételi helyéről, illetve bevétel szabályairól. Továbbiakban rövidített felhívást minden nap meg kell jelentetni.
Felelős:
4. Az antivirális szerek kiosztása a kritikus munkakörben foglalkoztatott munkavállalók részére.
Felelős:
5. Az antivirális szerek átvételére nem jelentkező munkavállalókkal való kapcsolatba lépés, és figyelmeztetés a gyógyszer bevitelére.
Felelős:
6. A felhívás ellenére a gyógyszer átvételére nem hajlandó munkavállalók munkahelyi vezetőinek értesítése, a munkavégzéstől való eltiltás.
Felelős: munkahelyi vezető
7. A kritikus munkakörben foglalkoztatott munkavállalók részére az antivirális szerek kiosztásának lejelentése.
Felelős:

6. számú melléklet: Eseti védőeszközök kihelyezésének rendje

Az eszközök, anyagok kihelyezésének, pótlásának, a hulladék-kezelésének rendje.

Az új/használt/eldobott eszközök kihelyezésére és begyűjtésére külön személyzetet kell biztosítani. Az új/használt/eldobott eszközök/anyagok kiszállítására és begyűjtésre külön szállító járművet és a személyzet részére védőeszközt kell biztosítani, illetve a higiéniai előírásokat fokozottan be kell tartaniuk.

Az eszközök kihelyezését és begyűjtését külön járatokba szervezve a reggeli és délutáni műszakváltáskor kell végrehajtani.

A begyűjtött védőeszközöket biológiai veszélyes anyagként kell kezelni. A begyűjtés után a szállítójármű rakterét fertőtleníteni kell.

A védőeszközök kihelyezésének szükségességét a foglalkozás egészségügyi szolgáltatóval egyeztetni kell.

Az itt megadott mennyiség irányadóak, de ezeket a megjelent vírus, vagy más kórokozók tulajdonságainak ismeretében módosítani lehet.

A légzésvédő eszközök biztosítása az alább felsorolt helyeken történik

Ssz.	Épület száma	Kihelyezés helye	Darabszám
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			

Ssz.	Épület száma	Kihelyezés helye	Darabszám
33.			
34.			
35.			
36.			
37.			

Az automata kézfertőtlenítő eszközök biztosítása az alább felsorolt helyeken történik

Ssz.	Kihelyezés helye	Darabszám
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		

7. számú melléklet: Kapcsolattartási pontok pandémia esetén

Riasztási sorrend	KÜLSŐ SZERVEZET	Telefon/fax szám	Riasztás időpontja	Riasztást vette
1.				
2.	Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (OKF) Központi Főügyelet, diszpécser	52-04 06-1-469-4349 06-1-469-4293 06-1-469-4422 06-20-923-2005 Fax: 06-1-469-4300 06-1-469-4169		
3.	Megyei VB kapcsolattartási pont (TIK ügyelet)			
4.				
5.				
6.	Nemzeti Népegészségügyi Központ	06-1/476-1100 Fax: 06-1/476-1390		

**Tisztelt Polgármester Asszony!
Tisztelt Polgármester Úr!**

**Tisztelt Jegyző Asszony!
Tisztelt Jegyző Úr!**

Az alábbiakban bölcsődék, óvodák és szociális intézmények részére készített tájékoztató összeállításokat teszünk közzé.
Kérjük, amennyiben rendelkeznek ilyen intézményekkel, úgy szíveskedjenek a tájékoztató összeállításban foglaltakat ismertetni az érintettekkel.

Segítő közreműködésüket ezúton is köszönjük!

Gyakorlati tanácsok óvodák, bölcsődék részére

A 2019 végén Vuhanban kialakult tüdőgyulladás-járvány háttérében álló egy újonnan kialakult vírust azonosítottak. Az új koronavírus elnevezése 2020. február 12-től „súlyos akut légúti tünetegyüttest okozó koronavírus 2” (SARS-CoV-2), az általa okozott megbetegedés pedig a „koronavírus-betegség 2019” (coronavirus disease 2019), melynek rövidített változata a COVID-19.

A fertőzés terjedése emberről-emberre jellemzően cseppfertőzéssel és a fertőzött váladékokkal történő direkt vagy indirekt kontaktussal történik. A fertőződés tünete láz, száraz köhögés, légzési nehézség, lappangási ideje legfeljebb 2-12 nap, átlagosan 5-6 nap. A betegség 80%-ban enyhe tünetekkel lezajlik. Súlyos betegséggel elsősorban az idősebb korosztály érintett. Speciális kezelés, védőoltás egyelőre nem áll rendelkezésre.

Mivel a vírus nagyon gyorsan terjed zárt közösségekben, ezért fontos az alábbi teendők betartása.

1. A személyi higiéniére fokozottan kell figyelni.
2. A fertőzés megelőzésének legfontosabb módja a gyakori, alapos szappanos kézmosás.
3. A gyermekeknek tanítsák meg az úgynevezett köhögési etikettet: papír zsebkendő használata köhögéskor, tüsszentéskor, a használt zsebkendőt ki kell dobni, majd kezet kell mosni.
4. A vizes egységekben a kézmosás és kézfertőtlenítési lehetőséget biztosítani kell, a gyermekek ezek használatát felnőtt ellenőrzésével végezzék.
5. Kerülni kell a szokásos érintkezési formák közül a kézfogást, pusztit.

6. Szellőztessenek gyakran.
7. A közösségi rendezvények megtartása mérlegelendő.
8. A koronavírus lipid burokkal rendelkezik, így a legtöbb, egyfázisú tisztító-, fertőtlenítőszer hatásos ellene. Takarításhoz virucid hatással rendelkező készítmények használata javasolt.
9. A gyermekek által használt játékok, eszközök napi fertőtlenítő tisztítása javasolt.
10. Kiemelten fontos és napjában többször is fertőtleníteni kell azokat a felületeket, melyeket kézzel gyakran érintenek (ilyenek pl. az ajtókilincsek, korlátok, villanykapcsolók stb.) Ezeknek a felületeknek a fertőtlenítésére az alkohol bázisú gyorsfertőtlenítők, illetve a fertőtlenítő kendők alkalmazhatóak.
11. A vizes egységek padló és csempe falburkolatainak, valamint klórálló burkolattal ellátott helyiségek padló burkolatainak fertőtlenítésére a klórtartalmú készítmények is alkalmazhatók, abban az esetben, ha a készítmény címkéjén a virucid hatás, illetve a virucid hatás létrejöttéhez az alkalmazási paraméterek a használati utasításban fel vannak tüntetve.
12. A személyzet különös gonddal tisztítsa az étkezés során használt eszközöket.
13. A textíliák gépi úton történő fertőtlenítő mosása termodezinfekciós és kemo-termodezinfekciós mosási eljárással történhet.
14. A pamutszálas textília tisztítására mind a két mosási eljárás alkalmazható. A termodezinfekciós mosási eljárás 90-95°C hőmérsékleten normál, általános mosószer alkalmazása mellett történik. Ebben az esetben a fertőtlenítő hatást a magas hőmérséklet biztosítja.
15. Kevertszálas textíliák esetében az alacsonyabb hőmérsékleten és fertőtlenítő hatású mosószer alkalmazásával történő úgynevezett gépi kemo-termodezinfekciós mosási eljárás alkalmazható.
16. Beteg gyermek ne járjon közösségbe.
17. Amennyiben egy gyermeknél, vagy dolgozónál légúti fertőzés tünetei észlelhetők, haladéktalanul el kell őt különíteni, egyúttal értesíteni kell az intézmény orvosát, aki az előírt és általa ismert eljárásrend szerint dönt a további teendőkről. Gyermek esetén a szülők értesítéséről is gondoskodni kell.
18. Amennyiben az intézményben a fertőzött személyt azonosítanak, akkor a közösség zárt jellege miatt fennáll a dolgozók és a gondozottak fertőződésének kockázata is. A járványügyi vizsgálat ezért rájuk is kiterjed.

Gyakorlati tanácsok szociális intézmények részére

A 2019 végén Vuhanban kialakult tüdőgyulladás-járvány háttérében álló egy újonnan kialakult vírust azonosítottak. Az új koronavírus elnevezése 2020. február 12-től „súlyos akut légúti tünetegyüttest okozó koronavírus 2” (SARS-CoV-2), az általa okozott megbetegedés pedig a „koronavírus-betegség 2019” (coronavirus disease 2019), melynek rövidített változata a COVID-19.

A fertőzés terjedése emberről-emberre jellemzően cseppfertőzéssel és a fertőzött váladékokkal történő direkt vagy indirekt kontaktussal történik. A fertőződés tünete láz, száraz köhögés, légzési nehézség, lappangási ideje legfeljebb 2-12 nap, átlagosan 5-6 nap.

A betegség 80%-ban enyhe tünetekkel lezajlik, azonban főképp az idős és /vagy egyéb krónikus betegségben szenvedő embereknél súlyos formában jelentkezhethet. Speciális kezelés, védőoltás egyelőre nem áll rendelkezésre. Mivel a vírus nagyon gyorsan terjed zárt közösségekben, ezért fontos az alábbi teendők betartása.

1. A személyi higiéniére fokozottan kell figyelni.
2. A fertőzés megelőzésének legfontosabb módja a gyakori, alapos szappanos kézmosás.
3. Tartsák és tartassák be az úgynevezett köhögési etikettet: papír zsebkendőbe köhögjünk, tüsszentsünk, a használt zsebkendőt dobjuk ki, majd mossunk kezet.
4. Kerülni kell a szokásos érintkezési formák közül a kézfogást, pusztit.
5. Az intézmény közösségi tereibe helyezzenek ki érintés nélkül használható alkoholos kézfertőtlenítőszer adagolókat, ennek használatára hívják fel a gondozottak figyelmét.
6. Szellőztessenek gyakran.
7. A közösségi rendezvények megtartása mérlegelendő.
8. A koronavírus lipid burokkal rendelkezik, így a legtöbb, egyfázisú tisztító-, fertőtlenítőszer hatásos ellene. Takarításhoz virucid hatással rendelkező készítmények használata javasolt.
9. Kiemelten fontos és napjában többször is fertőtleníteni kell azokat a felületeket, melyeket kézzel gyakran érintenek (ilyenek pl. az ajtókilincsek, korlátok, villanykapcsolók stb.) Ezeknek a felületeknek a fertőtlenítésére az alkohol bázisú gyorsfertőtlenítők, illetve a fertőtlenítő kendők alkalmazhatóak.

10. A vizes egységek padló és csempe falburkolatainak, valamint klórálló burkolattal ellátott helyiségek padló burkolatainak fertőtlenítésére a klórtartalmú készítmények is alkalmazhatók, abban az esetben, ha a készítmény címkéjén a virucid hatás, illetve a virucid hatás létrejöttéhez az alkalmazási paraméterek a használati utasításban fel vannak tüntetve.
11. A vizes egységekben a kézmosás és kézfertőtlenítési lehetőséget biztosítani kell. Ajánlott a fertőtlenítő hatású folyékony szappan biztosítása, mert ennek alkalmazásával egy fázisban végezhető el a kéztisztítás és a kézfertőtlenítés.
12. A személyzet különös gonddal tisztítsa az étkezés során használt eszközöket.
13. A textíliák gépi úton történő fertőtlenítő mosása termodezinfekciós és kemo-termodezinfekciós mosási eljárással történhet.
14. A pamutszálas textília tisztítására mind a két mosási eljárás alkalmazható. A termodezinfekciós mosási eljárás 90-95°C hőmérsékleten normál, általános mosószer alkalmazása mellett történik. Ebben az esetben a fertőtlenítő hatást a magas hőmérséklet biztosítja.
15. Kevertszálas textíliák esetében az alacsonyabb hőmérsékleten és fertőtlenítő hatású mosószer alkalmazásával történő úgynevezett gépi kemo-termodezinfekciós mosási eljárás alkalmazható.
16. Amennyiben egy gondozottnál légúti fertőzés tünetei észlelhetők, haladéktalanul el kell őt különíteni, egyúttal értesíteni kell az intézmény orvosát, aki az előírt és általa ismert eljárásrend szerint dönt a további teendőkről.
17. Amennyiben az intézményben a fertőzött személyt azonosítanak, akkor a közösség zárt jellege miatt fennáll a dolgozók és a többi gondozott fertőződésének kockázata is. A járványügyi vizsgálat ezért rájuk is kiterjed.
18. A vírus zárt közösségben történő gyors terjedése, valamint a betegségnek leginkább kitett személyek egészségének védelme és a járvány megfékezése érdekében az országos tisztifőorvos március 8-tól visszavonásig látogatási tilalmat rendelt el.

Forrás: Nemzeti Népegészségügyi Központ (<https://www.nnk.gov.hu/>)

Védjük meg magunkat és másokat a megbetegedéstől! **Mossunk kezet!**

Mosson kezet szappannal és folyóvízzel, ha látható szennyeződés van a kezén.

Ha a kézen nincs látható szennyeződés, akkor **használjon alkoholos kézfertőtlenítőt** vagy **mosson kezet szappannal és vízzel.**

World Health
Organization

A fertőtlenítő készmosás menete

Hírlevelünk mellékleteként elérhető a WHO és a Nemzeti Népegészségügyi Központ által ajánlott fertőtlenítő kézmosás menetét bemutató folyamatábra.

**Az Önkormányzati
Hírlevél kiadásáért
felel:**

• **Dr. Bekényi József**, Belügyminisztérium,
Önkormányzati Főosztály

Szerkesztésért felel:

• **Dr. Barabás Zoltán**, Belügyminisztérium,
Önkormányzati Főosztály

Szerkeszti:

• **az Önkormányzati Hírlevél
szerkesztőbizottsága**

Szerkesztőbizottság címe:

Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály
1903. Budapest, Pf. 314.

E-mailcím:

onkormanyzati_hirlevel@bm.gov.hu

Telefon:

+36 1 441 1127